

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ
У ЛУГАНСЬКІЙ ОБЛАСТІ

АТЕСТАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ: НОВЕ ПОЛОЖЕННЯ

ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОРАДНИК

2023

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ
У ЛУГАНСЬКІЙ ОБЛАСТІ**

**АТЕСТАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ:
НОВЕ ПОЛОЖЕННЯ**

ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОРАДНИК

Рекомендовано до використання рішенням навчально-методичної ради Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Луганській області (протокол № 1 від 15.02.2023 р.).

Інформаційно-методичний poradnik «Атестація педагогічних працівників: нове Положення», м. Івано-Франківськ: Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Луганській області, 2023. – 83 с.

Інформаційно-методичний poradnik містить інформацію про порядок проведення атестації педагогічних працівників відповідно до «Положення про атестацію педагогічних працівників» (наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про атестацію педагогічних працівників» від 09.09.2022 року № 805). Інформація структурована за окремими етапами атестаційного процесу та враховує основні категорії педагогічних працівників. У poradniku представлені практичні кейси, які допоможуть користувачам підготуватися до атестації й отримати відповіді на актуальні питання.

Укладач:

Сергій ПІДГАЙКО, заступник директора з навчально-методичної роботи НМЦ ПТО у Луганській області

Рецензент:

Володимир АРТЮШЕНКО, директор НМЦ ПТО у Луганській області

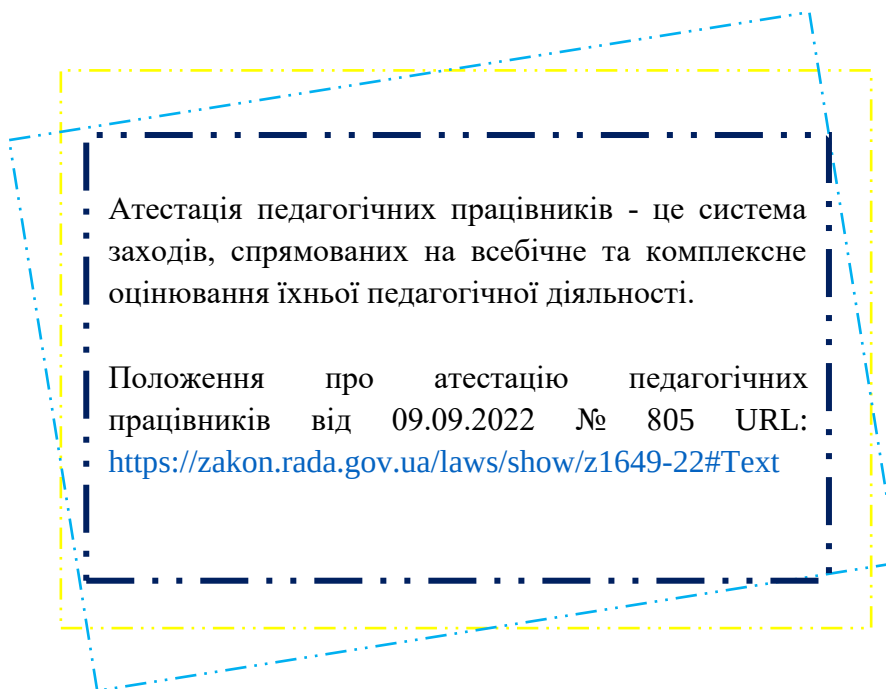
ЗМІСТ

Вступ	5
Про нормативно-правову базу щодо організації та проведення атестації педагогічних працівників	7
Про професійні стандарти педагогічних працівників	9
Загальні засади	11
Про присвоєння кваліфікаційних категорій	13
Про встановлення тарифних розрядів	15
Присвоєння (підтвердження) педагогічних звань	16
Атестація окремих категорій педагогічних працівників	19
Рівні атестаційних комісій	22
Створення, склад та повноваження атестаційних комісій	23
Проведення чергової атестації	25
Позачергова атестація педагогічних працівників	26
Прийняття рішення атестаційної комісії про результати атестації педагогічних працівників	28
Оскарження рішень атестаційних комісій	30
Перенесення строків атестації	32
Додаток. Протокол засідання атестаційної комісії	33
Запитання / Відповіді	34

ВСТУП

В усьому світі значна увага приділяється підготовці, навчанню та подальшому професійному розвитку педагогічних кадрів. Однією з обов'язкових сучасних вимог до педагогічних працівників є атестація. Відповідно до Закону України «Про освіту» педагогічний працівник підлягають атестації, за результатами якої визначається їхня відповідність займаній посаді, рівень кваліфікації, встановлюється кваліфікаційна категорія, присвоєння педагогічного звання.

Атестація спрямована на виявлення відповідності працівника певному рівню кваліфікації - готовність та здатність вирішувати функціональні завдання певної складності.

Принциповим моментом атестації є те, що вона вирішує одне з головних питань - оцінку ефективності діяльності педагога і прийняття рішення про підвищення його кваліфікації або рівне компетентності. Іншими словами, система атестації педагогічних працівників орієнтується на зростання професійної майстерності педагогів та розвитку освіти в цілому.

Правильно організований процес атестації дозволить педагогам пройти цей шлях безболісно і з великою користю для себе. А для членів атестаційних комісій це можливість діяти чітко, узгоджено і швидко, відповідно до вимог чинного законодавства.

Зміни в законодавстві викликають навіть у досвідчених керівників атестаційного процесу безліч питань. Тому, своєчасна методична підтримка буде завжди у нагоді. Саме це зумовило розроблення цього інформаційно-методичного poradnika.

Інформаційно-методичний poradnik «Атестація педагогічних працівників: нове Положення» допоможе управлінцям, керівникам та педагогічним працівникам закладів освіти, установ розібратися в процесі атестації. Оскільки вона є важливим чинником розвитку педагогічної спільноти та підвищення рівня мотивації педагогів, щоб безпосередньо пов'язана із забезпечення якості освіти в Україні.

Зміст інформаційно-методичного poradnika розроблено відповідно до «Положення про атестацію педагогічних працівників», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про атестацію педагогічних працівників» від 09.09.2022 № 805 (далі Положення) за інших чинних нормативних документів.

ПРО НОРМАТИВНО-ПРАВОВУ БАЗУ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Організація атестаційної компанії має розпочинатися з опрацювання нормативних документів, що регулюють цей процес.

№	Назва документа
1.	Закон України «Про освіту» від 05.09.2027 № 2145-VIII URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text
2.	Закон України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» від 10.02.1998 № 103/98-ВР URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80#Text
3.	Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text
4.	Закон України «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 № 2745-VIII URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text
5.	Закон України «Про загальну середню освіту» від 16.01.2020 № 463-XI URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text
6.	Закон України «Про позашкільну освіту» від 22.06.2000 № 1841-III URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1841-14#Text
7.	Закон України «Про дошкільну освіту» від 11.07.2001 № 2628-III URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text
8.	Закон України «Про професійний розвиток працівників» від 12.01.2012 № 4312-VI URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4312-17#Text
9.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку кваліфікаційних категорій і педагогічних звань педагогічних працівників» від 23.12.2015 № 1109 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1109-2015-%D0%BF#n11

10.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про сертифікацію педагогічних працівників» від 27.12.2018 № 1190 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1190-2018-%D0%BF#Text
11.	Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» від 21.08.2019 № 800 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#n10
12.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» від 27.12.2019 № 1133 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1133-2019-%D0%BF#Text
13.	Наказ Міністерства освіти і науки України «Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ» від 26.09.2005 № 557 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1130-05#Text
14.	Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Переліку типових документів, що створюються під час діяльності державних органів та органів місцевого самоврядування, інших установ, підприємств та організацій, із зазначенням строків зберігання документів» від 12.04.2012 № 578/5 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0571-12#Text
15.	Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про атестацію педагогічних працівників» від 09.09.2022 року № 805 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1649-22#Text
16.	Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-VI URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text
17.	Лист Міністерства освіти і науки України «Щодо атестації вчителів початкових класів, які успішно пройшли сертифікацію» від 15.12.2020 № 1/9-690 URL: https://mon.gov.ua/ua/npa/shodo-atestaciyi-vchiteliv-pochatkovih-klasiv-yaki-uspishno-projshli-sertifikaciyu

ПРО ПРОФЕСІЙНІ СТАНДАРТИ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Атестація педагогічних працівників обов'язково має враховувати вимоги та зміст професійних стандартів. У цих документах представлено орієнтований опис професійних компетентностей педагогічних працівників відповідно до кваліфікаційних категорій. Такий опис береться до уваги під час ознайомлення з досвідом роботи педагогічного працівника, при прийнятті рішення про присвоєння (підтвердження) кваліфікаційних категорій і педагогічних звань або про відмову в такому присвоєнні (підтвердженні). За професійними стандартами планується підвищення кваліфікації педагогічних працівників, будується траєкторія професійного розвитку.

№	Назва документа
1.	Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України «Про затвердження професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)»» від 23.12.2020 № 2736 URL: https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2020/12/Nakaz_2736.pdf
2.	Наказ Міністерства економіки України «Про затвердження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти» від 19.10.2021 № 755-21 URL: https://drive.google.com/file/d/1LoTD64X6kUX6nzkKwa16VKh89iKs7Zx/view
3.	Наказ Міністерства економіки України «Про затвердження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти»» від 28.09.2021 № 620-21 URL: https://drive.google.com/file/d/1XYQQcF6JgHDh-DMqKqvTj1hzW09VoXIz/view
4.	Наказ Міністерства економіки України «Про затвердження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти»» від 17.09.2021 № 568-21 URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/2021/09/22/Nakaz-568-zatverdzh.standartu.keriv.22.09.pdf

5.	Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України «Про затвердження професійного стандарту «Практичний психолог закладу освіти»» від 24.11.2020 № 2425-20 URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/12/Standart_Praktychnyy_psykholoh.pdf
6.	Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України «Про затвердження професійного стандарту «Педагог професійного навчання» від 20.06.2020 № 1182 URL: https://ips.ligazakon.net/document/ME200568

ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ

Проміжок часу між проходженням педагогічним працівником попередньої та наступної атестації (міжатаестаційний період) не може бути меншим за три роки, крім випадків позачергової атестації за ініціативи педагогічного працівника. До цього періоду не включається:

- час перебування в соціальних відпустках;
- навчання у закладах вищої освіти;
- період, на який переноситься атестація.

Підвищення кваліфікації є необхідною умовою атестації й проводиться в міжатаестаційний період відповідно до законодавства. До загального обсягу за останні 5 років перед атестацією включаються всі години підвищення кваліфікації незалежно від суб'єкта підвищення кваліфікації, виду, форми чи напрямку.

Атестація педагогічного працівника є обов'язковою та може бути черговою або позачерговою. Планова атестація має проводитись:

- не раніше ніж через рік після призначення на посаду;
- не менше одного разу на п'ять років.

Проте у разі тимчасової непрацездатності педагогічного працівника або інших обставин, що не залежать від його волі та перешкоджають проходженню ним атестації, за рішенням відповідної атестаційної комісії вона може бути перенесена до припинення таких обставин, але не більше ніж на один рік зі збереженням раніше присвоєної кваліфікаційної категорії (педагогічного звання).

Згідно з Положенням педагогічний працівник може подавати до атестаційної комісії документи:

- в паперовій формі;
- в електронній формі (кожен документ в окремому файлі у форматі PDF).

Вони надсилаються на адресу електронної пошти, попередньо визначеною атестаційною комісією, з підтвердженням про отримання.

Якщо атестаційна комісія створена в суб'єкті освітньої діяльності (органі управління у сфері освіти), документи, які зберігаються в особовій справі педагогічного працівника, до комісії не подаються.

ПРАКТИЧНИЙ КЕЙС

Питання: *Чи може педагогічний працівник відмовитися від чергової атестації?*

Відповідь: Ні, не може.

Роз'яснення: Пунктом 4 розділу I Положення передбачено випадок, коли атестація може бути перенесена або відстрочена. Зокрема, атестація працівника може бути перенесена на один рік у разі його тривалої непрацездатності або при переході у рік проведення чергової атестації на роботу до іншого закладу освіти та з інших поважних причин. Чергова атестація педагогічних працівників, які поєднують роботу з навчанням у закладах вищої освіти за напрямами (спеціальностями) педагогічного профілю, за їхньою згодою може бути відстрочена до закінчення навчання. Але, все ж таки, атестація є обов'язковою.

ПРО ПРИСВОЄННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ КАТЕГОРІЙ

Кваліфікаційні категорії присвоюються педагогічним працівникам за умови наявності в них:

- освітнього (освітньо-кваліфікаційного) рівня, підтвердженого відповідним документом про освіту (освітньо-науковий/освітньо-творчий, науковий ступінь - відповідним дипломом);
- стажу роботи на посаді педагогічного працівника (визначається відповідно до даних його особової справи, трудової книжки, відомостей з Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування тощо).

Тож залежно від отриманого ступеня вищої освіти та стажу роботи педагогам можуть присвоюватись/підтверджуватись такі категорії:

- «спеціаліст» (освітній рівень педагога - фаховий молодший бакалавр, молодший бакалавр, бакалавр чи магістр);
- «спеціаліст другої категорії» (освітній рівень педагога - молодший бакалавр, бакалавр чи магістр (для працівників ЗДО - фаховий молодший бакалавр), стаж - не менше 3-х років);
- «спеціаліст першої категорії» (освітній рівень педагога - бакалавр, магістр (для працівників ЗДО - фаховий молодший бакалавр або молодший бакалавр), стаж - не менше 5 років);
- «спеціаліст вищої категорії» (освітній рівень педагога - магістр, стаж - не менше 7 років).

Без дотримання послідовності можуть бути присвоєні кваліфікаційні категорії педагогічним працівникам, які:

- мають науковий ступінь та стаж роботи на посаді не менше 1 року (може бути присвоєна категорія «спеціаліст вищої категорії»);

– не мають педагогічної освіти, але мають стаж роботи в одній із галузей економіки (крім освітньої) та працюють на посадах педагогічних працівників («спеціаліст другої категорії» - за наявності не менше 2 років стажу роботи, «спеціаліст першої категорії» - не менше 5 років, «спеціаліст вищої категорії» - не менше 7 років).

Вимоги до присвоєння кваліфікаційних категорій

Кваліфікаційні категорії	Мінімальний стаж роботи	Доступний освітній рівень
Спеціаліст	Без вимог до стажу	– фаховий молодший бакалавр; – молодший бакалавр; – бакалавр чи магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст)
Спеціаліст II категорії	3 роки	– молодший бакалавр (освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст); – бакалавр; – магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст); – для працівників закладів дошкільної освіти також фаховий молодший бакалавр
Спеціаліст I категорії	5 років	– бакалавр; – магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст); – для працівників закладів дошкільної освіти також фаховий молодший бакалавр або молодший бакалавр (освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст)
Спеціаліст вищої категорії	7 років	– магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст)

ПРО ВСТАНОВЛЕННЯ ТАРИФНИХ РОЗРЯДІВ

Педагогічним працівникам, посади яких не передбачають присвоєння кваліфікаційних категорій за результатами атестації визначається відповідність (невідповідність) займаній посаді та у порядку, визначеному законодавством, встановлюється (підтверджується) тарифний розряд.

Порядок та умови присвоєння тарифних розрядів

Педагогічні працівники, які атестуються без присвоєння кваліфікаційних категорій	– керівники гуртків, секцій, студій, інших форм гурткової роботи; – майстри виробничого навчання; – культорганізатори; – акомпаніатори; – екскурсоводи; – інструктори туризму; – помічники директора з режиму, старші чергові з режиму, чергові з режиму (в закладах соціальної реабілітації); – асистенти вчителя; – консультанти інклюзивно-ресурсних центрів
При присвоєнні тарифних розрядів враховуються	– освітній рівень; – професійна компетентність; – педагогічний досвід; – результативність та якість роботи; – інші дані, що характеризують діяльність педагогічного працівника

ПРИСВОЄННЯ (ПІДТВЕРДЖЕННЯ) ПЕДАГОГІЧНИХ ЗВАНЬ

Педагогічні звання присвоюються (підтверджуються) педагогічним працівникам, які мають кваліфікаційну категорію «спеціаліст першої категорії» та «спеціаліст вищої категорії» й демонструють високі професійні досягнення, зокрема:

- впровадження і поширення методики компетентнісного навчання та нових освітніх технологій;
- надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії);
- участь у процедурах і заходах, пов'язаних із забезпеченням якості освіти та впровадженням інновацій, педагогічних новацій і технологій у системі освіти;
- переможці, лауреати всеукраїнських, міжнародних фахових конкурсів;
- підготовка переможців всеукраїнських, міжнародних олімпіад, конкурсів, змагань, тощо.

Педагогічне звання «вихователь-методист» може присвоюватися музичним керівникам та інструкторам з фізичної культури закладів дошкільної освіти.

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ

- Наявність освітнього (освітньо-кваліфікаційного) рівня педагогічного працівника підтверджується відповідним документом про освіту.
- Наявність освітньо-наукового / освітньо-творчого, наукового ступеня підтверджується відповідним дипломом.
- У разі відмови у присвоєнні (підтвердженні наявної) кваліфікаційної категорії «спеціаліст I категорії» чи «спеціаліст вищої категорії» і присвоєнні (підтвердженні) відповідної нижчої кваліфікаційної категорії атестаційною комісією приймається рішення про відмову в присвоєнні та / або підтвердженні раніше присвоєного педагогічного звання.

ПРАКТИЧНИЙ КЕЙС

Питання: *Чи може атестаційна комісія позбавити педагога педагогічного звання, якщо педагогічний працівник має стаж роботи понад 20 років і це звання йому було присвоєне 10 років тому? Атестаційна комісія знизилася рівень кваліфікаційної категорії до рівня «спеціаліст другої категорії» ?*

Відповідь: Так, може.

Роз'яснення: Відповідно до п. 7, 8, 10 розділу II Положення атестаційна комісія може прийняти рішення як про присвоєння (підтвердження) кваліфікаційної категорії і педагогічних звань так і відмову в такому присвоєнні (підтвердженні).

Відповідно до п. 10 розділу I Положення педагогічні звання присвоюються (підтверджуються) педагогічним працівникам, які мають кваліфікаційну категорію «спеціаліст I категорії» / «спеціаліст вищої категорії» та виконують певні умови .

Рішення про зниження кваліфікаційної категорії нижче першої автоматично унеможливує підтвердження педагогічного звання.

Отже, рішення атестаційної комісії є правомірним.

ПРАКТИЧНИЙ КЕЙС

Питання: Чи може атестаційна комісія відмовити в присвоєнні педагогічного звання через відсутність у претендента друкованих робіт ?

Відповідь: Ні, не може.

Роз'яснення: У п. 10 розділу I Положення прописані вимоги, за якими атестаційні комісії присвоюють (підтверджують) педагогічним працівникам педагогічні звання.

У Положенні не містяться вимоги про необхідність підготовки претендентом друкованих праць з буд-яких питань.

ПРАКТИЧНИЙ КЕЙС

Питання: Хто має подавати клопотання про присвоєння педпгогу педагогічне звання?

Відповідь: Будь-хто.

Роз'яснення: Положення не визначає порядок подання клопотання про присвоєння педагогічного звання. Отже, це клопотання може зробити як сам педагог, так і керівник закладу освіти.

АТЕСТАЦІЯ ОКРЕМИХ КАТЕГОРІЙ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Положенням визначено особливості проведення атестації педагогів, які:

- мають педагогічне навантаження з декількох предметів. Їхня атестація проводиться з того предмета, який викладається за спеціальністю, але необхідною умовою є підвищення кваліфікації з навчальних предметів, які є обов'язковими для вивчення згідно з освітньою програмою закладу освіти. Присвоєна кваліфікаційна категорія поширюється на все педагогічне навантаження;

- працюють за сумісництвом або на умовах строкового трудового договору. Такі педагоги атестуються на загальних підставах;

- обіймають різні педагогічні посади в одному чи різних закладах освіти (зокрема керівники закладів освіти, які викладають предмети або здійснюють іншу педагогічну роботу). Такі педагоги атестуються за кожною з посад;

- працюють у різних закладах освіти за однією посадою та/або викладають один предмет. Вони атестуються за основним місцем роботи, результати атестації (кваліфікаційна категорія, педагогічне звання або тарифний розряд) поширюються на все педагогічне навантаження за всіма місцями роботи та/або посадами;

- довантажені годинами з інших предметів в міжатестаційний період. Присвоєна кваліфікаційна категорія поширюється на все педагогічне навантаження до чергової атестації;

- успішно пройшли сертифікацію. Вона зараховується (один раз протягом строку дії сертифіката) як проходження чергової або позачергової атестації, що проводиться за ініціативи педагогічного працівника. Педагогу присвоюється відповідна кваліфікаційна категорія та/або педагогічне звання без урахування тривалості міжатестаційного періоду, вимог до

освітнього рівня та стажу й без проведення будь-яких заходів, пов'язаних із вивченням і оцінюванням його діяльності та професійних компетентностей;

– переходять на інші педагогічні посади у закладі освіти, переводяться з одного закладу до іншого або переривають роботу на педагогічній посаді (незалежно від тривалості перерви). За такими працівниками зберігаються кваліфікаційні категорії та педагогічні звання, присвоєні за результатами останньої атестації, а наступна здійснюється не пізніше ніж через два роки після прийняття їх на роботу;

– призначені на посади педагогічних працівників відповідно до частини п'ятої статті 58 Закону України «Про освіту» та ті, які пройшли педагогічну інтернатуру в законодавчому порядку. Такі працівники атестуються упродовж другого року роботи (не раніше ніж через один рік після призначення на посаду).

Результатами атестації педагогічного працівника незалежно від обсягу його педагогічного навантаження є прийняття рішення щодо:

– займаної посади – встановлюється її відповідність або невідповідність;

– кваліфікаційної категорії та педагогічного звання - присвоюються (не присвоюються) або підтверджуються (не підтверджуються).

Якщо посада педагога не передбачає присвоєння кваліфікаційних категорій, визначається відповідність (невідповідність) займаної посади та встановлюється (підтверджується) тарифний розряд.

ПРАКТИЧНИЙ КЕЙС

Питання: Чи потрібно в характеристиці для атестації педагога, який викладає декілька предметів, вказувати його професійні досягнення за кожним напрямом ?

Відповідь: Ні.

Роз'яснення: Положення взагалі не передбачає складання характеристики на педагога.

ПРАКТИЧНИЙ КЕЙС

Питання: Педагог має середню педагогічну освіту, стаж роботи 18 років. За попередньою атестацією йому присвоєне педагогічне звання «учитель-методист». На зараз ним отримана повна вища освіта. Чи можливо йому присвоїти першу або вищу кваліфікаційну категорію та зберегти педагогічне звання ?

Відповідь: Ні, не можливо. Можна підтвердити педагогічне звання й атестувати на другу категорію у відповідний термін.

Роз'яснення: Положення передбачає послідовність у присвоєнні кваліфікації і не передбачає, що педагоги, які мають великий стаж роботи й вищу педагогічну освіту, можуть змінювати таку послідовність та отримувати вищу чи першу кваліфікаційну категорію.

ПРАКТИЧНИЙ КЕЙС

Питання: Педагог попрацював 14 років і мав категорію «спеціаліст I категорії». Після цього перерва у роботі становила 5 років. Коли цьому педагогу проходити атестацію?

Відповідь: Не пізніше ніж через 2 роки після прийняття на роботу після такої перерви.

Роз'яснення: Відповідно до п. 14 розділу I Положення за вчителем зберігається його кваліфікаційна категорія, отримана під час останньої атестації. Тож немає потреби атестувати такого працівника в перший рік прийняття на роботу. Однак кожен педагогічний працівник повинен пройти атестацію протягом двох років з моменту прийняття на роботу.

РІВНІ АТЕСТАЦІЙНИХ КОМІСІЙ

Залежно від компетенції та повноважень освітньої установи Положенням визначено такі рівні атестаційних комісій:

- комісія I рівня (створюється у закладах освіти, у яких працює понад 15 педагогів) – атестує педагогічних працівників закладу освіти (крім керівника та його заступників);

- комісія II рівня – атестує керівників підпорядкованих закладів освіти та педагогічних працівників закладів освіти, у яких працює менше 15 педагогів, й розглядає апеляції на рішення атестаційних комісій I рівня;

- комісія III рівня – атестує керівників закладів освіти, підпорядкованих Міністерству освіти і науки, молоді та спорту Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям та розглядає апеляції на рішення відповідних атестаційних комісій I рівня та II рівня.

Не допускається створення перешкод для проходження педагогічним працівником атестації, необґрунтована відмова у присвоєнні (підтвердженні) кваліфікаційної категорії, педагогічного звання та встановленні тарифного розряду.

СТВОРЕННЯ, СКЛАД ТА ПОВНОВАЖЕННЯ АТЕСТАЦІЙНИХ КОМІСІЙ

Щорічно (не пізніше 20 вересня) керівник суб'єкта освітньої діяльності (органу управління у сфері освіти) видає наказ про створення атестаційної комісії, у якому:

1. Визначається персональний склад комісії (не менше п'яти осіб). До її роботи залучаються до 2-х представників первинних або територіальних профспілкових організацій (за згодою) із правом голосу. До складу комісії не може бути включена особа, яка є близькою особою педагога, який атестується, або є особою, яка може мати конфлікт інтересів. Робота комісії є повноважною за умови присутності на її засіданні не менше двох третин від її складу. У разі проходження атестації осіб, які входять до складу атестаційної комісії, вони не беруть участі в голосуванні щодо себе.

2. Призначається голова комісії (керівник або заступник керівника). Голова проводить засідання комісії, бере участь у голосуванні, підписує протоколи засідань атестаційної комісії та атестаційні листи й може приймати рішення про проведення засідання в режимі відеоконференцзв'язку (за наявності обставин, які об'єктивно унеможливають проведення засідання очно).

У випадку відсутності голови (або її атестації) атестаційна комісія має обрати головуючим іншого члена комісії (крім її секретаря).

3. Призначається секретар атестаційної комісії.

Згідно з Положенням він має виконувати такі обов'язки:

- приймає, реєструє та зберігає документи, подані педагогічними працівниками;
- організовує роботу атестаційної комісії, веде та підписує протоколи засідань атестаційної комісії;
- оформлює та підписує атестаційні листи;

- повідомляє педагогічним працівникам про місце і час проведення засідання атестаційної комісії (у разі запрошення педагогічних працівників на засідання);

- забезпечує оприлюднення інформації про діяльність атестаційної комісії шляхом розміщення її на офіційному вебсайті закладу освіти.

Під час роботи атестаційні комісії виконують такі функції:

- розглядають документи педагогічних працівників, які атестуються, за потреби перевіряють їхню достовірність та встановлюють дотримання вимог законодавства;

- оцінюють професійні компетентності педагогічного працівника з урахуванням його посадових обов'язків і вимог професійного стандарту (за наявності);

- можуть приймати рішення про вивчення практичного досвіду роботи педагога (у такому випадку призначаються відповідальні члени атестаційної комісії і затверджується графік заходів з його проведення).

Засідання атестаційної комісії оформлюються протоколом за формою, наведеною в додатку 2 до Положення.

ПРОВЕДЕННЯ ЧЕРГОВОЇ АТЕСТАЦІЇ

Для проведення чергової атестації атестаційні комісії до 10 жовтня поточного року мають скласти і затвердити:

- список педагогічних працівників, які атестуються в наступному календарному році. Якщо педагог відсутній у списку, він має не пізніше 20 грудня поточного календарного року подати заяву, на підставі якої його мають включити до відповідного списку;
- строки проведення атестації педагогів;
- графік проведення засідань атестаційної комісії.

Також комісія має визначити строк та адресу електронної пошти для подання педагогічними працівниками документів.

ПОЗАЧЕРГОВА АТЕСТАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Підставами для проведення позачергової атестації педагогічного працівника може бути ініціатива:

1. керівника закладу освіти у разі зниження якості його педагогічної діяльності;

2. педагога, освітній рівень та стаж роботи якого відповідає вимогам, за наявності однієї з таких умов:

- визнання його переможцем, лауреатом фінальних етапів всеукраїнських, міжнародних фахових конкурсів;
- наявність освітньо-наукового/освітньо-творчого, наукового ступеня;
- успішне проходження сертифікації.

Для проведення позачергової атестації до 20 грудня педагогічним працівником подається заява (додаток 1 до Положення) до атестаційної комісії, яка має:

- затвердити окремий список педагогічних працівників, які підлягають позачерговій атестації;
- визначити строки проведення атестації педагогів та подання ними документів;
- внести зміни до графіка своїх засідань (у разі потреби).

Позачергова атестація керівника закладу освіти проводиться за ініціативою керівника відповідного органу управління у сфері освіти у разі виявлення низької якості освітньої діяльності закладу освіти за підсумками інституційного аудиту.

Інформація про проведення чергової та позачергової атестації оприлюднюється на вебсайті закладу освіти не пізніше п'яти робочих днів з дня прийняття відповідного рішення атестаційною комісією. Протягом наступних 5 робочих днів з дня оприлюднення педагогічний працівник

може подати до атестаційної комісії документи, що, на його думку, свідчать про педагогічну майстерність та/або професійні досягнення.

У разі виникнення питань до педагогічного працівника, зокрема пов'язаних з поданими ним документами, атестаційна комісія може запросити його на своє засідання, в тому числі в режимі відеоконференцзв'язку. У такому випадку запрошення:

- підписується головою атестаційної комісії;
- не пізніше п'яти робочих днів до дня проведення засідання вручається секретарем комісії педагогу під підпис або надсилається в сканованому вигляді електронною поштою з підтвердженням про отримання (запрошення на засідання атестаційної комісії II чи III рівня надсилається на електронну адресу відповідного закладу освіти).

У випадку неявки педагогічного працівника за наявності об'єктивних обставин, що не залежать від його волі та перешкоджають проходженню ним атестації, атестаційна комісія проводить засідання за його відсутності. Представляти інтереси педагогів також можуть інші представники за письмовою довіреністю чи договором доручення, оформленими відповідно до вимог законодавства, з пред'явленням документа, що посвідчує особу.

ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ АТЕСТАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ ПРО РЕЗУЛЬТАТИ АТЕСТАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

За результатами вивчення педагогічної діяльності працівників атестаційні комісії I рівня (не пізніше 01 квітня) та комісії II - III рівня (не пізніше 25 квітня) мають прийняти рішення про:

- відповідність (невідповідність) педагогічних працівників займаним посадам;

- присвоєння/підтвердження кваліфікаційних категорій і педагогічних звань або про відмову відповідно. Слід зазначити, що якщо відмова стосується категорій «спеціаліст першої категорії» чи «спеціаліст вищої категорії», атестаційна комісія приймає рішення про відмову у присвоєнні/підтвердженні раніше присвоєного педагогічного звання.

Рішення атестаційної комісії приймають шляхом голосування простою більшістю голосів (порядок голосування (відкрито чи таємно) визначається на засіданні атестаційної комісії та фіксується в протоколі). У разі рівного розподілу голосів «за» і «проти» атестаційна комісія приймає рішення в інтересах педагогічного працівника, який атестується.

На підставі рішення атестаційної комісії секретар оформляє атестаційний лист за формою (Додаток 3 до Положення), у якому фіксується результат атестації педагогічного працівника. Якщо педагог одночасно (в межах однієї процедури) атестується з декількох навчальних предметів, оформляється один атестаційний лист, у якому зазначаються результати атестації за кожним із предметів.

Атестаційний лист оформляється у двох примірниках і підписується головою атестаційної комісії та секретарем. Положенням визначено такий порядок та строки видачі педагогу рішення про результати атестації атестаційними комісіями:

– I рівня – упродовж 3-х робочих днів з дати прийняття відповідного рішення атестаційний лист видається працівнику під підпис та/або надсилається у сканованому вигляді на його електронну адресу (з підтвердженням про отримання). За заявою педагога оригінал листа може бути відправлено поштою з повідомленням про вручення;

– II, III рівнів – не пізніше 7 робочих днів з дати прийняття рішення до закладу освіти за місцем роботи педагога подається (надсилається на електронну адресу у сканованому вигляді або відправляється поштою з повідомленням про вручення) витяг з протоколу засідання комісії та атестаційний лист.

Атестаційні листи та копії документів про підвищення кваліфікації зберігаються в особовій справі педагогічного працівника.

Не пізніше трьох робочих днів з дня отримання результатів керівник закладу освіти має видати відповідний наказ на підставі рішення атестаційної комісії. Впродовж 3-х робочих днів із дати його видання керівник має ознайомити з ним працівників під підпис та подати його до бухгалтерії для нарахування заробітної плати та проведення відповідного перерахунку. Оплата праці з урахуванням результатів атестації проводиться з дати видання цього розпорядчого документа.

ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ АТЕСТАЦІЙНИХ КОМІСІЙ

У разі незгоди педагогічного працівника з рішенням атестаційної комісії I чи II рівнів він має право упродовж 7 робочих днів з дати отримання атестаційного листа подати апеляцію до атестаційної комісії вищого рівня. Вона подається шляхом направлення апеляційної заяви за формою (додаток 4 до Положення), до якої додаються копії:

- атестаційного листа, виданого атестаційною комісією, рішення якої оскаржується;
- документів, що подавалися педагогічним працівником до атестаційної комісії, рішення якої оскаржується (у разі їхнього подання).

Апеляційна заява з додатками подається у паперовій та/або електронній формі на визначену атестаційною комісією адресу електронної пошти (з підтвердженням отримання) у сканованому вигляді (формат PDF, кожен документ – окремим файлом). Документи, подані до атестаційної комісії, реєструються та зберігаються секретарем атестаційної комісії.

Протягом 15 робочих днів з дати надходження заяви атестаційна комісія має її розглянути (особа, яка брала участь у прийнятті рішення, що оскаржується, не може брати участь у роботі комісії). За результатами розгляду апеляції комісія має прийняти одне з рішень про:

- відповідність педагогічного працівника займаній посаді, підтвердження раніше присвоєної кваліфікаційної категорії та/або педагогічного звання та скасування рішення атестаційної комісії нижчого рівня;
- присвоєння педагогічному працівнику наступної кваліфікаційної категорії та/або педагогічного звання та скасування рішення атестаційної комісії нижчого рівня;

– залишення рішення атестаційної комісії нижчого рівня без змін, а апеляцію без задоволення.

Рішення про результати розгляду апеляції оформлюється протоколом, який підписують голова та секретар атестаційної комісії. Протягом трьох робочих днів з дати прийняття відповідного рішення витяг з цього протоколу (додаток 5 до Положення) надсилається педагогічному працівнику та до відповідного закладу освіти електронною поштою у сканованому вигляді (з підтвердженням отримання) або поштовим відправленням з повідомленням про вручення.

Впродовж 3-х робочих днів з дати отримання витягу з протоколу про результати розгляду апеляції, за результатами якої педагогу було присвоєно (підтверджено) кваліфікаційну категорію/ педагогічне звання, керівник має видати відповідний наказ, ознайомити з ним педагога під підпис та подати його до бухгалтерії. Нарахування заробітної плати та проведення відповідного перерахунку має бути проведено з дати прийняття рішення атестаційною комісією.

У разі незгоди педагогічного працівника з результатами розгляду апеляційної заяви, він має право оскаржити таке рішення в суді.

Також у Положенні зазначено, що рішення атестаційної комісії може бути підставою для звільнення педагогічного працівника з роботи у встановленому законодавством порядку. Наказ про звільнення або переведення працівника за його згодою на іншу роботу за результатами атестації видається лише після розгляду його апеляції (у разі подання) з дотриманням законодавства про працю. Розірвання трудового договору за таких умов допускається у разі, якщо неможливо перевести працівника за його згодою на іншу роботу, яка відповідає його кваліфікації, у тому самому закладі освіти.

ПЕРЕНЕСЕННЯ СТРОКІВ АТЕСТАЦІЇ

Якщо строки, визначені Положенням, припадають на вихідний, неробочий, святковий день, відповідний строк починається з першого за ним робочого дня. У випадку виникнення обставин, що об'єктивно унеможливають діяльність атестаційної комісії або педагогічних працівників, які атестуються, перебіг строків проведення атестації припиняється на час дії таких обставин і відновлюється після їхнього припинення.

ДОДАТОК. ПРОТОКОЛ ЗАСІДАННЯ АТЕСТАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ

ПРОТОКОЛ засідання атестаційної комісії

«___» _____ 20__ року

№ _____

(найменування закладу освіти, відокремленого структурного підрозділу, органу управління у сфері освіти)

Присутні:

(прізвища, імена, по батькові (за наявності) присутніх членів комісії, залучених осіб із правом голосу)

Відсутні:

(прізвища, імена, по батькові (за наявності) відсутніх членів комісії)

Запрошені:

(прізвища, імена, по батькові (за наявності) запрошених (у разі запрошення))

ПОРЯДОК ДЕННИЙ

- 1.
- 2.

СЛУХАЛИ:

- 1.
- 2.

ВИРІШИЛИ:

Голова атестаційної комісії

(підпис)

(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Секретар атестаційної комісії

(підпис)

(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

ЗАПИТАННЯ / ВІДПОВІДІ

№ з/п	Запитання	Відповідь
1.	<i>Як педагог з 11 тарифним розрядом, яка здобула фахову освіту магістра у 2022 році та має 15 років стажу, може визначити свою категорію при черговій атестації у 2024 році, враховуючи принципи поступового підвищення категорій, відповідно до встановленого Положення? Чи повинна вона претендувати на присвоєння категорії «спеціаліст» чи «спеціаліст другої категорії», враховуючи її освіту й тарифний розряд?</i>	Якщо педагогічний працівник у 2022 році закінчив заклад вищої освіти з освітньо-кваліфікаційним рівнем магістр, то, відповідно до пункту 4.3 тоді чинного Типового положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом МОН України від 06.10.2010 р. № 930, йому повинні були присвоїти кваліфікаційну категорію «спеціаліст». З 1 вересня 2023 року атестація педагогічних працівників здійснюється відповідно до норм Положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом МОН України від 09.09.2022 р. № 805. Відповідно до пункту 6 розділу I Положення № 805 за ініціативою педагогічного працівника може проводитися позачергова атестація у разі, якщо його освітній рівень і стаж роботи на посадах педагогічних працівників відповідає вимогам, визначених у пунктах 8, 9 цього розділу. Відповідно до п. 9 розділу I Положення № 805 кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії» присвоюється педагогічному працівникові, який має освітній рівень магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст), стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж сім років. Як слідує з тексту цього пункту, то він не передбачає вимогу до педагога, що той при атестації повинен мати професійну педагогічну кваліфікацію, відповідну посаді, за якою він атестується, а також мати педагогічний стаж саме за цією посадою. Головне, щоб педагог проходив підвищення кваліфікації відповідно до законодавства. Відповідно до пункту 8 Розділу I Положення № 805 підвищення кваліфікації педагогічних працівників проводиться в міжатестаційний період відповідно до законодавства і є необхідною умовою атестації. Загальний обсяг (загальна тривалість) підвищення кваліфікації визначається сумарно за останні 5 років перед атестацією та незалежно від суб'єкта підвищення кваліфікації, виду, форми чи напрямку, за якими педагогічний працівник пройшов підвищення кваліфікації. Відповідно до пункту 14 Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою КМУ від 21.08.2019 р. № 800, кожен педагогічний працівник закладу загальної середньої освіти, відповідно до Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», зобов'язаний щороку підвищувати кваліфікацію з урахуванням особливостей, визначених цим Порядком. Підвищення кваліфікації педагогічними працівниками закладів загальної середньої освіти щороку є необхідною умовою проходження ними атестації у порядку, визначеному законодавством.

	Відповідно до пункту 16 Порядку № 800 загальний обсяг підвищення кваліфікації педагогічного працівника закладу загальної середньої освіти, необхідний йому для проходження атестації, не може бути менше ніж 150 годин на п'ять років. Відповідно до пункту 30 Порядку № 800 здобуття першого (бакалаврського), другого (магістерського) рівня вищої освіти, третього (освітньо-наукового/освітньо-творчого) рівня або наукового рівня вищої освіти вперше або за іншою спеціальністю у межах професійної діяльності або галузі знань визнається як підвищення кваліфікації педагогічних або науково-педагогічних працівників. Це означає, що, оскільки педагог закінчив заклад вищої освіти в 2022 році, то здобуття ним магістерського рівня вищої освіти визнається для нього як підвищення кваліфікації, загальний обсяг якої необхідний для проходження ним атестації в 2024 році. З порядком зарахування педагогічним працівникам обсягу підвищення кваліфікації можна ознайомитись за посиланням URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#top Відповідно до п. 11 розділу I Положення № 805 кваліфікаційні категорії та педагогічні звання, як правило, присвоюють послідовно. Але, на думку профспілок, словосполучення «як правило» не означає обов'язкову послідовність. Щодо цього читайте п. 9 Відповіді на питання обласних організацій Профспілки щодо застосування норм Положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом МОН України від 9.09.2022 № 805 за посиланням URL: http://www.zarplata.co.ua/?p=11892 Отже, у вашому випадку педагогічний працівник може навіть позачергово атестуватись в 2024 році одразу на вищу кваліфікаційну категорію.
2.	<i>Чи є можливість для педагога, який завершив педклас, має 11 тарифний розряд і 25 років стажу, претендувати на підвищення до "другої кваліфікаційної категорії" під час проходження чергової атестації у 2024 році?</i> Відповідно до пункту 9 розділу I Положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 9 вересня 2022 року № 805, кваліфікаційна категорія «спеціаліст другої категорії» присвоюється педагогічному працівникові, який має освітній рівень молодший бакалавр (освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст), бакалавр чи магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст) (для працівників закладів дошкільної освіти також освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр), стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж три роки. Згідно з пунктом 4 розділу III Додатку 4 до Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти, затвердженої наказом Міносвіти від 15.04.1993 р. № 102, середні школи з 11 педагогічним класом та однорічні педагогічні класи віднесені до закладів середньої спеціальної освіти. Тому, на нашу думку, педагогічному працівнику, який має середню спеціальну освіту, здобуту після закінчення однорічного педагогічного класу чи середньої школи з 11 педагогічним класом, може бути присвоєно кваліфікаційну категорію «спеціаліст другої категорії» на таких же засадах, як і педагогічному працівнику, що отримав освіту за освітнім рівнем молодшого бакалавра (освітньо-кваліфікаційним рівнем

		молодшого спеціаліста) після закінчення такого типу навчального закладу, як педагогічний технікум чи педагогічне училище. Але це тільки наша думка і наш висновок, якими ви не вправі керуватись у даному випадку. Для вирішення вашої проблеми радимо вам звернутись до Міністерства освіти і науки України.
3.	<i>Педагог, який змінив профіль від початкових класів до вчителя мистецтва і має 1 категорію, яку кваліфікаційну категорію слід очікувати при атестації в поточному навчальному році – першу чи другу?</i>	На першу, якщо ви хочете підтвердити раніше присвоєну вам кваліфікаційну категорію, але можна і на вищу категорію, якщо Ви маєте стаж роботи на посадах педагогічних працівник не менше ніж сім років і бажаєте підвищити свою кваліфікаційну категорію. Якщо це у Вас буде позачергова атестація, то для проведення позачергової атестації до 20 грудня до атестаційної комісії ви повинні подати заяву за формою, наведеною в додатку 1 до Положення про атестацію педагогічних працівників, з яким ви можете ознайомитись за посиланням URL: http://www.zarplata.co.ua/?p=11264
4.	<i>Будь ласка, надайте роз'яснення. Директор гімназії перейшов на роботу в іншу школу на посаду педагога-організатора. Він же викладав українську мову і на посаді вчителя був атестований на вищу кваліфікаційну категорію. Яку категорію потрібно ставити при тарифікації?</i>	З 1 вересня 2023 року атестація педагогічних працівників здійснюється відповідно до норм нового Положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом МОН України від 09.09.2022 р. № 805. На відміну від попереднього Типового положення № 930, яке з 01.09.2023 р. втратило чинність (п.4.1), Положення № 805 не містить вимог щодо відповідності посади педагогічного працівника набутій ним професійній кваліфікації й освіті. Відповідно до пункту 14 розділу I Положення № 805 за педагогічними працівниками, які переходять на роботу з одного закладу освіти до іншого, а також на інші педагогічні посади у цьому закладі освіти або які перервали роботу на педагогічній посаді (незалежно від тривалості перерви у роботі), зберігаються присвоєні за результатами останньої атестації кваліфікаційні категорії та педагогічні звання. Атестація таких працівників здійснюється не пізніше ніж через два роки після прийняття їх на роботу. Таким чином, за новим місцем роботи за педагогічним працівником на посаді педагога-організатора зберігається раніше присвоєна йому за результатами останньої атестації кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», а, отже, з 01.09.2023 р. він має право на встановлення йому за цією посадою 14 тарифного розряду.
5.	<i>Якщо вчитель початкових класів має присвоєну вищу категорію, а цьогоріч його довантажують 0,25 т.ст. асистента вчителя, то по якому тарифному розряду здійснювати оплату за асистента?</i>	Схемою тарифних розрядів педагогічних працівників (додатком 6 до наказу МОН України від 26.09.2005 р. № 557) не передбачено залежності встановлення педагогічному працівнику за посадою асистента вчителя тарифного розряду від наявності у нього кваліфікаційної категорії, відповідної освітньої кваліфікації або освіти. Йому за посадою асистента вчителя може бути присвоєно 10, 11 або 12 тарифний розряд.

	<i>А також по якому розряду тарифікувати асистентів, які мають стаж роботи на відповідній посаді більше 2-ох років, але не атестувалися ще та мають повну вищу освіту (магістр) «Початкова освіта» та «Психологія»</i>	Умовами оплати праці педагогічних працівників будь-яких критеріїв або вимог для встановлення конкретного тарифного розряду працівнику не передбачено. Не передбачена також вимога щодо встановлення працівнику під час прийняття його на роботу найнижчого тарифного розряду. При встановленні тарифного розряду асистенту вихователя, зокрема, може враховуватись його освітній рівень, професійна компетентність, педагогічний досвід, результативність та якість роботи, термін роботи на посаді, інші дані, які характеризують його професійну діяльність. Працівникам, яким при прийнятті на роботу або призначенні на посаду був встановлений 10 або 11 тарифний розряд, для підвищення їм тарифного розряду до 12-го, надалі вони повинні пройти атестацію на відповідність їх займаній посаді. Якщо вчитель має вищу категорію і його додатково довантажено годинами роботи за посадою асистента вчителя, то йому за цією посадою повинні встановити найвищий тарифний розряд, тобто 12-й, як такому, що має великий стаж і досвід педагогічної роботи.
6.	<i>У положенні про атестацію не вказано, що при довантаженні годинами на іншій посаді зберігається кваліфікаційна категорія. Чи поширюється категорія, отримана на посаді вчителя, на години вихователя спеціальної школи, якими довантажено вчителя? На які документи спиратися?</i>	Відповідно до пункту 12 розділу I Положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом МОН від 09.09.2022 р. № 805, якщо в міжатестаційний період педагогічного працівника довантажено годинами з інших предметів (інтегрованих курсів), то присвоєна кваліфікаційна категорія поширюється на все педагогічне навантаження до чергової атестації.
7.	<i>Підкажіть, будь-ласка, маючи освіту магістра психолога і стаж – 5 років роботи в ЗДО на посаді практичного психолога, чи можна атестуватись одразу на кваліфікаційну категорію “спеціаліст першої категорії” або на педагогічне звання “практичний психолог-методист”?</i>	Ні, не можна. Відповідно до пункту 11 розділу I Положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом МОН України від 09.09.2022 р. № 805, кваліфікаційні категорії та педагогічні звання, як правило, присвоюють послідовно, тобто спочатку «спеціаліст», потім “спеціаліст другої категорії”, “спеціаліст першої категорії” і “спеціаліст вищої категорії”. Без дотримання послідовності при присвоєнні кваліфікаційних категорій може бути присвоєна одразу кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії» педагогічному працівнику, який має освітньо-науковий /освітньо-творчий, науковий ступінь, за умови наявності в нього стажу роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж один рік. Відповідно до пункту 10 розділу I Положення № 805 за результатами атестації педагогічні звання (у тому числі і педзвання «практичний психолог-методист»), присвоюються (підтверджуються) педагогічним

		працівникам, які мають кваліфікаційну категорію «спеціаліст першої категорії» / «спеціаліст вищої категорії» та які зокрема: – упроваджують і поширюють методики компетентнісного навчання та нові освітні технології, надають професійну підтримку та допомогу педагогічним працівникам (здійснюють супервізію); – беруть участь у процедурах і заходах, пов'язаних із забезпеченням якості освіти та впровадженням інновацій, педагогічних новацій і технологій у системі освіти; – були визнані переможцями, лауреатами всеукраїнських, міжнародних фахових конкурсів; – підготували переможців всеукраїнських, міжнародних олімпіад, конкурсів, змагань, тощо.
8.	<i>Працюю вихователем у дитячому садку та за сумісництвом вихователем ГПД. За освітою вчитель початкових класів, маю II категорію. Як в цьому випадку має проводитися атестація?</i>	Відповідно до пункту 14 розділу I Положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 9 вересня 2022 року № 805, за педагогічними працівниками, які переходять на роботу з одного закладу освіти до іншого, а також на інші педагогічні посади у цьому закладі освіти або які перервали роботу на педагогічній посаді (незалежно від тривалості перерви у роботі), зберігаються присвоєні за результатами останньої атестації кваліфікаційні категорії та педагогічні звання. Відповідно до підпункту 2 пункту 3 Наказу № 805 педагогічні працівники, які були прийняті на посади до набрання чинності цим наказом (01.09.2023 р.), продовжують працювати у закладах освіти та мають вищу освіту за спеціальностями, що не відповідають навчальним предметам (інтегрованим курсам, дисциплінам), які вони викладають, або педагогічній діяльності за посадою, вважаються такими, що мають відповідну посаду професійну кваліфікацію та атестуються на відповідність займаній посаді з присвоєнням кваліфікаційної категорії та педагогічних звань як такі, що мають відповідну освіту Відповідно до пункту 12 розділу I Положення № 805, педагогічні працівники, які працюють за сумісництвом або на умовах строкового трудового договору, атестуються на загальних підставах. Отже, якщо ви до 01.09.2023 р. перейшли з посади вчителя початкових класів, за якою вам була присвоєна кваліфікаційна категорія «спеціаліст другої категорії», на посаду вихователя ЗДО, то з 01.09.2023 р. вам за посадою вихователя повинні встановити 12 тарифний розряд. Надалі на цій посаді при проведенні атестації ви можете підтвердити 2-гу категорію або підвищити її до «спеціаліст першої категорії». За посадою вихователя ГПД, на якій ви працюєте за сумісництвом, для присвоєння вам кваліфікаційної категорії «спеціаліст другої категорії» вам потрібно проходити атестацію на загальних підставах, тобто відповідно до норм Положення № 805.
9.	<i>У мене основна посада- практичний психолог в дитячому закладі на 0,75 ставки "спеціаліст 1 категорії". Другий рік мене навантажують вихователем на 0,25 ставки в цьому</i>	Відповідно до абзацу п'ятого п.12 розділу I Положення № 805 якщо в міжатестаційний період педагогічного працівника довантажено годинами з інших предметів (інтегрованих курсів), то присвоєна кваліфікаційна категорія поширюється на все педагогічне навантаження до чергової атестації.

	закладі, кваліфікація “спеціаліст”. В цьому році у мене атестація за основною спеціальністю. Чи мають право мене змушувати в цей же рік атестуватися ще й як вихователь і чи поширюється моя кваліфікація спеціаліст I категорії на все педагогічне навантаження (курси пройшла в 2022 році)?	В цьому пункті йдеться про довантаження годинами з інших предметів (інтегрованих курсів), але до практичного психолога це словосполучення застосувати не можна, тому що він не вчитель і не веде уроків з навчальних предметів (курсів). Ваш випадок передбачає словосполучення «робота на різних посадах». Відповідно до абзацу третього п.12 розділу I Положення № 805 педагогічні працівники, які обіймають різні педагогічні посади в одному і тому чи різних закладах освіти (зокрема керівники закладів освіти, які викладають предмети або здійснюють іншу педагогічну роботу), атестуються за кожною з посад. Зважаючи на зазначене вище, у вашому випадку, присвоєна вам за посадою практичного психолога кваліфікаційна категорія «спеціаліст першої категорії» не поширюється на години навантаження за посадою вихователя. Відповідно до абзацу першого пункту 12 Розділу I Положення № 805 педагогічні працівники, які мають педагогічне навантаження з кількох предметів, атестуються з того предмета, який викладають за спеціальністю. У цьому випадку присвоєна кваліфікаційна категорія поширюється на все педагогічне навантаження. Необхідною умовою при цьому є підвищення кваліфікації з навчальних предметів (інтегрованих курсів), що обов’язкові для вивчення відповідно до річного навчального плану закладу освіти. Абзац перший цього пункту так само до практичного психолога не застосовується, тому що він не викладає предмети. Як і в першому випадку до нього застосовується абзац третій п.12 розділу I Положення № 805, тобто він повинен атестуватись за кожною з посад. При цьому, за наявності у вас 120 годин загального обсягу підвищення кваліфікації, відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня і відповідного стажу роботи на педагогічних посадах ви можете за посадою вихователя атестуватись навіть на кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії». Крім того, як йдеться у підпункті 2 пункту 3 наказу МОН № 805 педагогічні працівники, які були прийняті на посади до набрання чинності цим наказом, продовжують працювати у закладах освіти та мають вищу освіту за спеціальностями, що не відповідають навчальним предметам (інтегрованим курсам, дисциплінам), які вони викладають, або педагогічній діяльності за посадою, вважаються такими, що мають відповідну посаді професійну. кваліфікацію та атестуються на відповідність займаній посаді з присвоєнням кваліфікаційної категорії та педагогічних звань як такі, що мають відповідну освіту. Відповідно до п. 11 розділу I Положення № 805 кваліфікаційні категорії та педагогічні звання, як правило, присвоюють послідовно. Але, на погляд профспілок словосполучення «як правило» не означає обов’язкову послідовність. Щодо цього читайте п. 9 Відповідей на питання обласних організацій Профспілки щодо застосування норм Положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом МОН України від 9.09.2022 № 805 за посиланням URL: http://www.zarplata.co.ua/?p=11892
10.	Підкажіть, будь ласка, при довантаженні вчителя з іншого предмету, категорія	Ні, за педагогічне звання посадовий оклад за посадою вчителя основ здоров’я підвищуватись не буде. Щодо права педагогічних працівників на підвищення їх посадових окладів за педагогічні звання на сьогодні є чинною вимога примітки 3 до Розмірів підвищень посадових окладів (ставок заробітної плати)

	розповсюджується на усе навантаження за умови наявності курсів з іншого предмету. А як бути зі званням? Ситуація: вчитель-методист вищої категорії атестований за предметом “біологія”. Вчителя довантажують годинами з предмету “основи здоров’я” (були пройдені курси). Чи буде підвищення посадового окладу при розрахунку зарплати за години з основ здоров’я?	працівникам у державних і комунальних закладах та установах освіти, затверджених постановою КМУ від 28.12.2021 р. № 1391. Відповідно до цієї примітки підвищення ставок заробітної плати за педагогічні звання, присвоєні за результатами атестації, здійснюється лише за період роботи на посадах, на яких були присвоєні відповідні звання. У разі переходу працівника з одного закладу освіти до іншого на однакові посади або на посади, які відповідають профілю предмета, дисципліни, що викладається, підвищення за педагогічне звання зберігається до чергової атестації.
11.	Звання “Вчитель-методист” присвоєне на посаді вчителя. І поширюватись воно має на всі предмети, які викладає педагог: як і вчителя біології, так і вчителя основ здоров’я?	Щодо права педагогічних працівників на підвищення їх посадових окладів за педагогічні звання, то на сьогодні є чинною вимога примітки 3 до Розмірів підвищень посадових окладів (ставок заробітної плати) працівникам у державних і комунальних закладах та установах освіти, затверджених постановою КМУ від 28.12.2021 р. № 1391. Відповідно до цієї примітки підвищення ставок заробітної плати за педагогічні звання, присвоєні за результатами атестації, здійснюється лише за період роботи на посадах, на яких були присвоєні відповідні звання. У разі переходу працівника з одного закладу освіти до іншого на однакові посади або на посади, які відповідають профілю предмета, дисципліни, що викладається, підвищення за педагогічне звання зберігається до чергової атестації. З постановою № 1391 ви можете ознайомитись за посиланням URL: http://www.zarplata.co.ua/?p=10458 Про це також йдеться у пункті 17 Відповідей на питання обласних організацій Профспілки щодо застосування норм Положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом МОН України від 9.09.2022 № 805 за посиланням URL: http://www.zarplata.co.ua/?p=11892 Може посада вчителя основ здоров’я і відповідає профілю посади вчителя біології, але це вже інше питання.
12.	Я вчитель логопед працюю в школі на ставку (основна робота) та логопед на пів ставки у ЗДО (за сумісництвом). Загальний пед стаж 9-10 років, але ще не проходила атестацію жодного разу по різних	Відповідно до пункту 12 розділу I Положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом МОН України від 09.09.2022 року № 805, педагогічні працівники, які працюють за сумісництвом або на умовах строкового трудового договору, атестуються на загальних підставах. Педагогічні працівники, які обіймають різні педагогічні посади в одному і тому чи різних закладах освіти (зокрема керівники закладів освіти, які викладають предмети або здійснюють іншу педагогічну роботу), атестуються за кожною з посад.

	причинам, тому поки спеціаліст. В цьому році буду проходити атестацію у школі. – Яку категорію можна отримати? – В ЗДО також атестацію треба проходити в цьому навчальному році?	Педагогічні працівники, які працюють у різних закладах освіти за однією і тією самою посадою та/або викладають один предмет (інтегрований курс), атестуються за основним місцем роботи. В цьому випадку присвоєна педагогічному працівнику кваліфікаційна категорія та педагогічне звання або тарифний розряд, поширюються на все педагогічне навантаження за всіма місцями роботи та/або посадами. Відповідно до Типових штатних нормативів дошкільних навчальних закладів, затверджених наказом МОН України від 04.11.2010 р. № 1055, в закладі дошкільної освіти ви теж займаєте посаду учителя-логопеда. Отже за посадою учителя-логопеда ви повинні атестуватись за основним місцем роботи, тобто в школі, при цьому присвоєна вам кваліфікаційна категорія поширюватиметься на все педагогічне навантаження за всіма місцями роботи та посадами. Ви в 2024 році зможете атестуватись на кваліфікаційну категорію «спеціаліст другої категорії».
13.	Працюю на посаді вчителя історії (вища категорія), з 1 вересня довантажили годинами інтегрованого курсу літератур, курсів підвищення кваліфікації не пройшла. По якому тарифному розряду оплачуватиметься інтегрований курс згідно нового Положення про атестацію. (Атестуватимусь у 2026 році)	За 14 тарифним розрядом. Абзац 5 пункту 12 Положення № 805: «Якщо в міжатестаційний період педагогічного працівника довантажено годинами з інших предметів (інтегрованих курсів), то присвоєна кваліфікаційна категорія поширюється на все педагогічне навантаження до чергової атестації». На нашу думку, якщо педагогічного працівника довантажено годинами з інших предметів (інтегрованих курсів) саме в міжатестаційний період, то присвоєна кваліфікаційна категорія поширюється на все педагогічне навантаження до чергової атестації без вимоги щодо підвищення ним кваліфікації. Погодьтеся, що якби в абзаці 5 п. 12 не було визначено «міжатестаційний період», то у такому разі можна було б застосовувати абзац перший п. 12 Положення. А абзац перший пункту 12 застосовується тоді, коли саме на день проходження атестації педагогічні працівники уже мають педагогічне навантаження з кількох предметів. Абзац перший пункту 12 Положення № 805: «Педагогічні працівники, які мають педагогічне навантаження з кількох предметів, атестуються з того предмета, який викладають за спеціальністю. У цьому випадку присвоєна кваліфікаційна категорія поширюється на все педагогічне навантаження. Необхідною умовою при цьому є підвищення кваліфікації з навчальних предметів (інтегрованих курсів), що обов'язкові для вивчення відповідно до річного навчального плану закладу освіти».
14.	Чи маю право, за новим положенням, атестуватися не на основному місці роботи, а там, де працюю за сумісництвом? Цього року перевелась до іншого навчального	Відповідно до пункту 12 розділу I Положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 09.09.2022 р. № 805, педагогічні працівники, які працюють у різних закладах освіти за однією і тією самою посадою та/або викладають один предмет (інтегрований курс), атестуються за основним місцем роботи. В цьому випадку присвоєна педагогічному працівнику кваліфікаційна категорія та педагогічне звання або тарифний розряд, поширюються на все педагогічне навантаження за всіма місцями роботи та/або посадами.

	закладу, на старому місці роботи працюю як сумісник.	Педагогічні працівники, які працюють у різних закладах освіти і при цьому займають в цих закладах освіти різні посади, відповідно атестуються за кожним місцем роботи.
15.	Людина працює на 0,5 практичного психолога та на 0,5 соціального педагога. У 2024 році – чергова атестація. Можна атестуватися на I категорію як практичний психолог, а на соціального педагога категорія поширюється автоматично (як соц. педагог немає фахової освіти)? Чи необхідно атестуватися і як психолог, і як соц. педагог – і при цьому категорії будуть різні?	Відповідно до пункту 9 розділу I Положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом МОН України від 09.09.2022 р. № 805, кваліфікаційна категорія «спеціаліст першої категорії» присвоюється педагогічному працівникові, який має освітній рівень бакалавр, магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст) (для працівників закладів дошкільної освіти також освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр або ступінь вищої освіти молодший бакалавр (освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст), стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж п'ять років. Як впливає з визначення цього пункту, при присвоєнні педагогічному працівникові кваліфікаційної категорії, вимоги щодо необхідності у нього мати освіту, яка б відповідала його посаді, або предмету, який він викладає, не передбачено. Є вимога тільки щодо освітньо-кваліфікаційного рівня працівника і стажу роботи на посадах педагогічних працівників. Правда, відповідно до пункту 8 розділу I Положення № 805 необхідною умовою його атестації є підвищення ним кваліфікації в міжатестаційний період відповідно до законодавства. Відповідно до абзацу першого пункту 12 розділу I Положення № 805 педагогічні працівники, які мають педагогічне навантаження з кількох предметів, атестуються з того предмета, який викладають за спеціальністю. У цьому випадку присвоєна кваліфікаційна категорія поширюється на все педагогічне навантаження. Необхідною умовою при цьому є підвищення кваліфікації з навчальних предметів (інтегрованих курсів), що обов'язкові для вивчення відповідно до річного навчального плану закладу освіти. Педагогічні працівники, які працюють за сумісництвом або на умовах строкового трудового договору, атестуються на загальних підставах. В цьому пункті йдеться про педагогічне навантаження з кількох предметів, але до практичного психолога та соціального педагога це словосполучення застосувати не можна, тому що вони не ведуть уроки з навчальних предметів. Ваш випадок передбачає словосполучення «робота на різних посадах». Відповідно до абзацу третього п.12 розділу I Положення № 805 педагогічні працівники, які обіймають різні педагогічні посади в одному і тому чи різних закладах освіти (зокрема керівники закладів освіти, які викладають предмети або здійснюють іншу педагогічну роботу), атестуються за кожною з посад.
16.	Методист відділу освіти атестований (12 розряд) перейшов працювати заступником директора ліцею, читає години «Зарубіжна література». Який розряд встановлюється вчителю 11 чи 12?	Відповідно до пункту 12 розділу I Положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом МОН від 09.09.2022 р. № 805, керівник закладу освіти, заступник керівника закладу освіти, які працюють на посаді педагогічного працівника, що передбачає здійснення педагогічної діяльності та наявність педагогічного навантаження, атестується за цією посадою у порядку, визначеному цим Положенням. У випадку, який ми розглядаємо, заступник директора ліцею вже має присвоєну йому раніше кваліфікаційну категорію «спеціаліст другої категорії» за посадою методиста.

		Відповідно до пункту 14 розділу I Положення № 805 за педагогічними працівниками, які переходять на роботу з одного закладу освіти до іншого, а також на інші педагогічні посади у цьому закладі освіти або які перервали роботу на педагогічній посаді (незалежно від тривалості перерви у роботі), зберігаються присвоєні за результатами останньої атестації кваліфікаційні категорії та педагогічні звання. Атестація таких працівників здійснюється не пізніше ніж через два роки після прийняття їх на роботу. Як впливає з визначення цього пункту, при переході педагогічного працівника на роботу з одного закладу освіти до іншого, вимоги щодо необхідності мати ним кваліфікаційну категорію, яка б відповідала його новій посаді, або предмету, який він викладає, не передбачено. Даним пунктом також не встановлено вимоги, яка б передбачала обов'язкового підвищення кваліфікації педагогічним працівником для збереження за ним його кваліфікаційної категорії, присвоєній йому на одній посаді, при роботі на іншій посаді. Враховуючи вищезазначене, ми вважаємо, що за новим місцем роботи працівника, при виконанні ним у цьому ж закладі освіти викладацької роботи за посадою вчителя зарубіжної літератури, йому повинні встановити 12 тарифний розряд.
17.	<i>Практичний психолог-методист має вищу категорію, атестувалася як соціальний педагог у 2010 році, має кваліфікаційну категорію "спеціаліст". Цього року має 1 ставку практичного психолога і довантажили 0.5 ставки соціального педагога. Як тарифікувати людину за посадою "Соціальний педагог"?</i>	Щодо вашого запитання дивіться п.10 Відповідей на питання обласних організацій Профспілки щодо застосування норм Положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом МОН України від 9.09.2022 № 805, з якими ви можете ознайомитись за посиланням URL: http://www.zarplata.co.ua/?p=11892
18.	<i>Працюю на 0,5 ставки практичного психолога, маю вищу кваліфікаційну категорію (14 розряд). З цього року маю довантаження з предмету "Технології". Підкажіть, яким чином повинен мені оплачуватися цей предмет, за 14 розрядом, чи за 11? Також протягом трьох років і в</i>	Щодо вашого запитання дивіться п.10 Відповідей на питання обласних організацій Профспілки щодо застосування норм Положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом МОН України від 9.09.2022 № 805, з якими ви можете ознайомитись за посиланням URL: http://www.zarplata.co.ua/?p=11892

	<i>цьому році теж маю довантаження з предмета “Захист України”</i>	
19.	<i>Якщо працівник перейшов з одного ЗДО в інший на ту ж посаду, чи повинен він атестуватися на другий рік роботи, хоча чергова атестація повинна бути через 3 роки?</i>	Відповідно до пункту 14 розділу I Положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом МОН від 09.09.2022 р. № 805, за педагогічними працівниками, які переходять на роботу з одного закладу освіти до іншого, а також на інші педагогічні посади у цьому закладі освіти або які перервали роботу на педагогічній посаді (незалежно від тривалості перерви у роботі), зберігаються присвоєні за результатами останньої атестації кваліфікаційні категорії та педагогічні звання. Атестація таких працівників здійснюється не пізніше ніж через два роки після прийняття їх на роботу.
20.	<i>Чи можна позачергово атестуватися в ЗДО, згідно нового Положення про атестацію? Що для цього необхідно мати?</i>	Відповідно до п.6 Положення № 805 для цього потрібно, щоб до проведення атестації ви мали не менше ніж 120 годин загального обсягу підвищення кваліфікації за останні 5 років, а також, в залежності від того на яку кваліфікаційну категорію ви збираєтесь атестуватись, потрібно мати відповідний стаж роботи на посадах педагогічних працівників (п.9 Положення № 805).
21.	<i>Чи маю я право атестуватися на другу кваліфікаційну категорію, маючи диплом бакалавра і 14 років педагогічного стажу?</i>	Так, маєте право, навіть позачергово в 2024 році і навіть на першу категорію, якщо маєте необхідний для атестації загальний обсяг підвищення кваліфікації (150 або 120 годин) за останні п'ять років перед атестацією. Відповідно до п. 11 розділу I Положення № 805 кваліфікаційні категорії та педагогічні звання, як правило, присвоюють послідовно, але, як стверджують профспілкові органи, словосполучення «як правило» не означає обов'язкову послідовність. Щодо цього читайте п. 9 Відповідей на питання обласних організацій Профспілки щодо застосування норм Положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом МОН України від 9.09.2022 № 805 за посиланням URL: http://www.zarplata.co.ua/?p=11892 Відповідно до пункту 9 розділу I Положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом МОН від 09.09.2022 р. № 805, кваліфікаційна категорія «спеціаліст першої категорії» присвоюється педагогічному працівникові, який має освітній рівень бакалавр, магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст) (для працівників закладів дошкільної освіти також освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр або ступінь вищої освіти молодший бакалавр (освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст), стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж п'ять років.
22.	<i>Я працюю в комунальному закладі соціальних послуг провідним психологом і практичним психологом за сумісництвом в дитячому садку, то чи потрібно проходити</i>	Якщо Положення про атестацію педагогічних працівників, яке затверджене наказом МОН України від 09.09.2022 р. № 805, поширюється на педагогічних працівників комунального закладу соціальних послуг, то у даному випадку слід керуватись наступними правилами цього Положення:

	атестацію в ЗДО, якщо на основному місці роботи присвоєна вища кваліфікація?	Відповідно до пункту 12 розділу I Положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом МОН України від 09.09.2022 р. № 805, педагогічні працівники, які працюють за сумісництвом або на умовах строкового трудового договору, атестуються на загальних підставах. Педагогічні працівники, які працюють у різних закладах освіти за однією і тією самою посадою та/або викладають один предмет (інтегрований курс), атестуються за основним місцем роботи. В цьому випадку присвоєна педагогічному працівнику кваліфікаційна категорія та педагогічне звання або тарифний розряд, поширюються на все педагогічне навантаження за всіма місцями роботи та/або посадами. Педагогічні працівники, які обіймають різні педагогічні посади в одному і тому чи різних закладах освіти (зокрема керівники закладів освіти, які викладають предмети або здійснюють іншу педагогічну роботу), атестуються за кожною з посад. На наш погляд посада «психолог» і посада «практичний психолог» це різні посади, але в кінцевому рахунку вирішення цього питання Положенням № 805 покладається на атестаційну комісію.
23.	Працюю соціальним педагогом в ліцеї з 2016 року (без профільної освіти), маю повну вищу освіту за освітнім ступенем спеціаліст «Вчитель української мови і літератури та зарубіжної літератури». Прийнята на посаду з кваліфікаційною категорією «спеціаліст». Чи можу я отримати кваліфікацію «спеціаліста другої категорії» за новим положенням? Пройшла курси підвищення кваліфікації, як соціальний педагог у 2023 році.	Так, можете 2024 році позачергово атестуватись за посадою соціального педагога якщо маєте загальний обсяг підвищення кваліфікації за останні п'ять років перед атестацією не менше ніж 150 годин. Відповідно до підпункту 2 пункту 3 наказу МОН України від 09.09.2022 р. № 805 педагогічні працівники, які були прийняті на посади до набрання чинності цим наказом, продовжують працювати у закладах освіти та мають вищу освіту за спеціальностями, що не відповідають навчальним предметам (інтегрованим курсам, дисциплінам), які вони викладають, або педагогічній діяльності за посадою, вважаються такими, що мають відповідну посади професійну кваліфікацію та атестуються на відповідність займаній посаді з присвоєнням кваліфікаційної категорії та педагогічних звань як такі, що мають відповідну освіту.
24.	Поясніть, будь ласка, більш детально, як бути в даній ситуації: моя посада соціальний педагог (не маю профільної вищої освіти), але я ще читаю години зарубіжної літератури, де маю II категорію. В 2023/2024 році в мене чергова	У профспілок є своє судження щодо послідовності присвоєння кваліфікаційних категорій педагогічним працівникам. Дивіться пункт 9 Відповідей на питання обласних організацій Профспілки щодо застосування норм Положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом МОН України від 9.09.2022 № 805 за посиланням URL: http://www.zarplata.co.ua/?p=11892 Зважаючи на це, ви в 2024 році без дотримання послідовності можете атестуватись за посадою соціального педагога відразу на вищу категорію з присвоєнням вам педагогічного звання.

атестація, хочу подати на підвищення, чи розповсюджується дана категорія мені на соціального педагога? Чи треба атестуватись, як соціальний педагог на II категорію? Працюю в ліцеї на 0.75 ставки соціальним педагогом, але догнана уроками зарубіжної літератури (де маю 2 категорію)

Відповідно до пункту 9 розділу I Положення № 805 кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії» присвоюється педагогічному працівникові, який має освітній рівень магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст), стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж сім років.

Як бачимо цей пункт не передбачає вимоги відповідності освітньо-кваліфікаційного рівня педагога напрямку здобутої ним освіти.

Крім того, відповідно до підпункту 2 пункту 3 наказу МОН України № 805 педагогічні працівники, які були прийняті на посади до набрання чинності цим наказом, продовжують працювати у закладах освіти та мають вищу освіту за спеціальностями, що не відповідають навчальним предметам (інтегрованим курсам, дисциплінам), які вони викладають, або педагогічній діяльності за посадою, вважаються такими, що мають відповідну посаді професійну кваліфікацію та атестуються на відповідність займаній посаді з присвоєнням кваліфікаційної категорії та педагогічних звань як такі, що мають відповідну освіту.

Ви відповідаєте вимогам пункту 6 розділу I Положення № 805, тобто ви маєте загальний обсяг підвищення кваліфікації за останні п'ять років перед атестацією не менше ніж 150 годин, маєте освітньо-кваліфікаційний рівень «спеціаліст», а також стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж сім років, тому ви маєте право позачергово атестуватись в 2024 році за посадою соціального педагога на вищу кваліфікаційну категорію з присвоєнням вам педагогічного звання.

Вимоги для присвоєння педагогічного звання педагогу передбачені пунктом 10 розділу I Положення № 805. Відповідно до цього пункту за результатами атестації педагогічні звання присвоюються (підтверджуються) педагогічним працівникам, які мають кваліфікаційну категорію «спеціаліст першої категорії» / «спеціаліст вищої категорії» та які зокрема:

- упроваджують і поширюють методики компетентнісного навчання та нові освітні технології, надають професійну підтримку та допомогу педагогічним працівникам (здійснюють супервізію);
- беруть участь у процедурах і заходах, пов'язаних із забезпеченням якості освіти та впровадженням інновацій, педагогічних новацій і технологій у системі освіти;
- були визнані переможцями, лауреатами всеукраїнських, міжнародних фахових конкурсів;
- підготували переможців всеукраїнських, міжнародних олімпіад, конкурсів, змагань, тощо.

Відповідно до абзацу третього пункту 12 розділу I Положення № 805 педагогічні працівники, які обіймають різні педагогічні посади в одному і тому чи різних закладах освіти (зокрема керівники закладів освіти, які викладають предмети або здійснюють іншу педагогічну роботу), атестуються за кожною з посад.

Отже, якщо в 2023 році, крім встановленого обсягу підвищення кваліфікації за посадою соціального педагога ви будете мати хоча б декілька годин підвищення кваліфікації за посадою вчителя зарубіжної літератури при загальному обсязі не менше 150 годин, то в 2024 році ви можете відразу (без дотримання послідовності) атестуватись на вищу категорію як за посадою соціального педагога так і за посадою вчителя зарубіжної літератури.

25.	<i>Працюю вихователем у ЗДО. Маю диплом молодшого спеціаліста 1993р., диплом бакалавра 2021р. Попередня атестація 2020р. Зараз навчаюсь на магістратурі, яку закінчую 31.12.2023р. 1 питання. Підкажіть, будь ласка, чи можу я атестуватись у 2024 році на 1 категорію? 2 питання. Мені відмовляють в проходженні атестації тому, що я зараз навчаюсь. Навчаюсь без відриву від роботи. Чи мають право відмовити мені в атестації?</i>	З 1 вересня є чинним нове Положення про атестацію педагогічних працівників, затверджене наказом МОН України від 09.09.2022 р. № 805. За цим Положенням ви в 2024 році маєте право на позачергову атестацію для присвоєння вам кваліфікаційної категорії «спеціаліст другої категорії», якщо ви маєте загальний обсяг підвищення кваліфікації за останні п'ять років перед атестацією не менше ніж 120 годин. Відразу на першу категорію ви атестуватись не можете. Ніхто, крім атестаційної комісії не має права відмовити вам в проходженні атестації, і це тільки після подання вами Заяви для проходження позачергової атестації і після оформлення протоколу атестаційною комісією у відмові вам в проходженні атестації. Заяву на проходження позачергової атестації ви повинні подати до атестаційної комісії до 20 грудня 2023 року. Відповідно до пункту 7 розділу I Положення № 805 міжатестаційний період (проміжок часу між проходженням педагогічним працівником попередньої та наступної атестації) не може бути меншим ніж три роки, крім випадків проведення позачергової атестації за ініціативи педагогічного працівника. Час перебування педагогічного працівника в соціальних відпустках, навчання у закладах вищої освіти, а також період, на який переноситься атестація, до міжатестаційного періоду не включаються. Як бачите, цей пункт щодо межатестаційного періоду вас не стосується, тому що ви будете проходити позачергову атестацію за вашою власною ініціативою.
26.	<i>Якщо вчитель отримав у 2013 році II категорію вчитель початкових класів. Довгий час не працювала. Пішла на роботу у БДТ керівником гуртка. У 2021 році перейшла у ліцей на посаду асистента. А через пів року перевелась на посаду вчитель початкових класів. Чи зберігається з 1 вересня 2023 року за нею II категорія? Чи може вона у цьому році пройти атестацію на підвищення?</i>	Посада керівника гуртка Будинку дитячої творчості не є педагогічною посадою. В той час, коли педагогічний працівник після довгої перерви перейшов у ліцей на посаду асистента, яка є педагогічною посадою, було чинним старе Типове положення про атестацію педагогічних працівників, затверджене наказом МОН України від 06.10.2010 р. № 930. Відповідно до пункту 3.22 даного Положення за працівниками, які перервали роботу на педагогічній посаді (незалежно від тривалості перерви у роботі), зберігаються присвоєні за результатами останньої атестації кваліфікаційні категорії та педагогічні звання. Атестація таких працівників здійснюється не пізніше ніж через два роки після прийняття їх на роботу. Відповідно до пункту 14 розділу I нового Положення № 805, так само, за педагогічними працівниками, які перервали роботу на педагогічній посаді (незалежно від тривалості перерви у роботі), зберігаються присвоєні за результатами останньої атестації кваліфікаційні категорії та педагогічні звання. Атестація таких працівників здійснюється не пізніше ніж через два роки після прийняття їх на роботу Отже, якщо працівник не пізніше ніж через два роки після прийняття його на роботу в ліцей не пройшов атестацію, то він втратив право на збереження раніше присвоєної йому в 2013 році кваліфікаційної категорії. За нині діючим Положенням № 805 даний педагогічний працівник може позачергово атестуватись за посадою вчителя початкових класів в 2024 році на кваліфікаційну категорію «спеціаліст другої категорії» за

		умови, що він буде мати загальний обсяг підвищення кваліфікації за останні п'ять років перед атестацією не менше ніж 150 годин. Відповідно до пункту 9 розділу I нового Положення № 805 кваліфікаційна категорія «спеціаліст другої категорії» присвоюється педагогічному працівникові, який має освітній рівень молодший бакалавр (освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст), бакалавр чи магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст) (для працівників закладів дошкільної освіти також освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр), стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж три роки.
27.	<i>Вчителька пропрацювала на посаді педагогом 1 рік, потім перейшла в іншу організацію на непедагогічну посаду, в 2022-2023 рр повернулася до школи. Коли вчителька підлягає атестації за новим Положенням?</i>	Відповідно до пункту 4 розділу I Положення № 805 атестація проводиться не раніше ніж через рік після призначення педагогічного працівника на посаду. Відповідно до пункту 9 розділу I Положення № 805 кваліфікаційна категорія «спеціаліст другої категорії» присвоюється педагогічному працівникові, який має освітній рівень молодший бакалавр (освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст), бакалавр чи магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст) (для працівників закладів дошкільної освіти також освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр), стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж три роки. Крім того педагогічний працівник для проходження позачергової атестації повинен мати загальний обсяг підвищення кваліфікації за останні п'ять років перед атестацією не менше ніж 150 годин.
28.	<i>Якщо вчитель перейшла в ліцей у грудні 2020 році, атестуватись повинна у 2022-2023 н.р., але це рік простою. Але вона з лютого 2023 працювала за сумісництвом в іншому закладі вчителем початкових класів. На даний час ліцей вийшов з простою і вчитель знову працює вчителем початкових класів. Знову виникає питання. Чи вкладається вона в терміни двох років, щоб атестуватися у цьому році? І на яку категорію? Скажіть після двох років вчитель повинен підтверджувати категорію, чи можна йти на підвищення категорії?</i>	Якщо педагог перейшов на роботу в ліцей у грудні 2020 року, то для збереження за ним кваліфікаційної категорії він повинен був в обов'язковому порядку пройти атестацію не пізніше ніж через два роки після прийняття його на роботу, тобто не пізніше грудня 2022 року, а точніше, не пізніше квітня 2022 року, тому що після цього місяця наступна атестація вже повинна була проводитись аж у квітні 2023 року, і після грудня 2022 року він втратив би право на збереження за ним кваліфікаційної категорії. З огляду на існуючу загрозу життю і здоров'ю педагогічних працівників внаслідок збройної агресії російської федерації 15 березня 2022 року МОН України розповсюдило листа № 1/3454-22, в якому рекомендувало атестаційним комісіям у разі неможливості продовження атестації у заплановані терміни, відповідно до поточної ситуації в конкретному регіоні, як виняток, прийняти рішення про перенесення атестації педагогічних працівників у 2022 році. Отже, якщо б даний педагог атестувався в атестаційний період 2021-2022 року і в березні 2022 року атестаційна комісія, яка проводила його атестацію, прийняла рішення про перенесення атестації на більш пізній час, яке було б оформлене відповідним документом, то у такому разі за даним педагогом до наступної атестації (до квітня 2023 року) повинна була б зберігатись встановлена попередньою атестацією кваліфікаційна категорія. За інших обставин з грудня 2022 року він втрачає право на збереження за ним кваліфікаційної категорії.

		З листом МОН України від 15.03.2022 р. № 1/3454-22 можна ознайомитись за посиланням URL: http://www.zarplata.co.ua/?p=10882
29.	<i>Працівник переходить в інший заклад освіти на іншу посаду з асистента вчителя (12 т.р., атестувалась у 2022 році) на практичного психолога. Який тарифний розряд встановити?</i>	Якщо педагогічний працівник не має присвоєної йому кваліфікаційної категорії, має освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста або освітній рівень магістра, то йому за посадою практичного психолога повинні встановити 11 тарифний розряд. Річ у тім, що встановлення тарифного розряду за посадою асистента вчителя не залежить від наявності у нього кваліфікаційної категорії і за результатами атестації кваліфікаційна категорія асистенту вчителя не присвоюється. За посадою асистента вчителя передбачені 10, 11 і 12 тарифний розряд, Йому тарифний розряд встановлюється в залежності від його освітнього рівня, професійної компетентності, педагогічного досвіду, результативності та якості роботи, терміну роботи на посаді, інших даних, які характеризують його професійну діяльність. Встановлення педагогу тарифного розряду за посадою практичного психолога залежить від його кваліфікаційної категорії, а при її відсутності – від його освітньо-кваліфікаційного рівня. Фахівцям, яким присвоєно вищу кваліфікаційну категорію присвоюється 14 т.р., першу категорію – 13 т.р., другу категорію – 12 т.р. Фахівцям з освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста або магістра присвоюється 11 т.р. Дивіться додаток 6 до наказу МОН України № 557 за посиланням URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1130-05#Text
30.	<i>Я працюю асистентом учителя, чи можна мене атестувати?</i>	Всі педагогічні працівники повинні проходити атестацію не менше одного разу на п'ять років. Встановлення тарифного розряду за посадою асистента вчителя не залежить від наявності у нього кваліфікаційної категорії і за результатами атестації кваліфікаційна категорія асистенту вчителя не присвоюється. Йому тарифний розряд встановлюється в залежності від його освітнього рівня, професійної компетентності, педагогічного досвіду, результативності та якості роботи, терміну роботи на посаді, інших даних, які характеризують його професійну діяльність. Він проходить атестацію на відповідність займаній посаді і за результатами атестації йому може бути підвищено тарифний розряд, але не більше ніж 12. Отже, якщо до початку атестації в 2024 році у вас не закінчився п'ятирічний строк чергової атестації і вам на сьогодні встановлено найвищий тарифний розряд за вашою посадою, тобто 12 т.р., то вам не потрібно атестуватись в 2024 році.

31.	Працюю на посаді вчителя з вересня 2022 року, коли розпочала працювати, то був лише диплом бакалавра. У березні 2023 р. отримала диплом магістра та мені встановили 11 розряд. Цього року мене хочуть атестувати на підтвердження категорії «спеціаліста», посилаючись на Нове положення про атестацію педпрацівників 2023р. Чи правомірно це? І чи є це необхідним, адже через декілька років мене могли би на другу категорію атестувати?	Нове Положення № 805 не містить вимог до педагогічних працівників щодо обов'язкового підтвердження ними присвоєних їм кваліфікаційних категорій. Відповідно до пункту 4 розділу I Положення № 805 педагогічний працівник проходить чергову атестацію не менше одного разу на п'ять років. Позачергова атестація за ініціативою керівника закладу освіти проводиться лише у разі зниження якості педагогічної діяльності педагогічним працівником. У березні 2023 року було чинним Типове положення про атестацію педагогічних працівників, затверджене наказом МОН від 06.10.2010 р. № 930. Відповідно до п. 4.3 цього Типового положення № 930 випускникам вищих навчальних закладів, які отримали повну вищу освіту, встановлюється кваліфікаційна категорія «спеціаліст». Отже, вам кваліфікаційну категорію «спеціаліст» повинні були присвоїти без проходження атестації у березні 2023 року при встановленні вам 11 тарифного розряду. Якщо після закінчення ВУЗу вам не було присвоєно кваліфікаційну категорію «спеціаліст», то ви вправі вимагати від керівництва вашого закладу внесення відповідних змін до наказу за березень 2023 р. Крім того, за тоді діючим Типовим положенням № 930 присвоєння кваліфікаційних категорій за результатами атестації здійснювалось послідовно (п.4.7), тоді як за нині чинним Положенням про атестацію педагогічних працівників, затвердженим наказом МОН від 09.09.2022 р. № 805, кваліфікаційні категорії та педагогічні звання, як правило, присвоюють послідовно (п.11 розділу I). Відповідно до пункту 9 розділу I Положення № 805 кваліфікаційна категорія «спеціаліст другої категорії» присвоюється педагогічному працівникові, який має освітній рівень молодший бакалавр (освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст), бакалавр чи магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст) (для працівників закладів дошкільної освіти також освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр), стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж три роки. Як слідує з цього пункту Положення № 805, ним не встановлено вимоги, що для присвоєння педагогу другої категорії, він повинен мати категорію «спеціаліст». Це означає, що коли у вас наступить право на присвоєння вам кваліфікаційної категорії «спеціаліст другої категорії», ви можете без дотримання послідовності, тобто пропустивши «спеціаліста», атестуватись на другу категорію. Щодо необов'язкового дотримання послідовності при присвоєнні кваліфікаційних категорій педагогічним працівникам дивіться пункт 9 Відповідей на питання обласних організацій Профспілки щодо застосування норм Положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом МОН України від 9.09.2022 № 805 за посиланням URL: http://www.zarplata.co.ua/?p=11892
32.	Адміністрація у моєму випадку спирається на п. 15 «Особи,	Частиною 5 статті 58 Закону України «Про освіту» передбачено, що особи, які здобули вищу, фахову передвищу чи професійну (професійно-технічну) освіту за іншою спеціальністю та яким не було присвоєно

	призначені на посади педагогічних працівників відповідно до частини п'ятої статті 58 Закону України «Про освіту» та/або ті, які пройшли педагогічну інтернатуру в установленому законодавством порядку, для продовження роботи на цих посадах атестуються упродовж другого року роботи, але не раніше ніж через один рік після призначення на посаду.» Тому що, я пройшла педагогічну інтернатуру минулого року.	професійну кваліфікацію педагогічного працівника, можуть бути призначені на посаду педагогічного працівника строком на один рік. Особи можуть продовжити працювати на відповідних посадах педагогічних працівників системи дошкільної, позашкільної, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої та післядипломної освіти після їх успішної атестації у порядку, визначеному законодавством. Положення про педагогічну інтернатуру, затверджене наказом МОН України від 25.10.2021 р. № 1128, не містить вимог щодо обов'язкової атестації педагогічного працівника – інтерна для продовження його роботи в закладі освіти. Пунктом 15 розділу I Положення № 805 передбачено, що особи, призначені на посади педагогічних працівників відповідно до частини п'ятої статті 58 Закону України «Про освіту» та/або ті, які пройшли педагогічну інтернатуру в установленому законодавством порядку, для продовження роботи на цих посадах атестуються упродовж другого року роботи, але не раніше ніж через один рік після призначення на посаду. Умови, зазначені у пункті 15 не є одночасною сукупністю підстав для обов'язкового проходження педагогічним працівником атестації, що засвідчено сполучником «або». Сполучник «або» означає один із варіантів. Якщо для обов'язкового проходження педагогічним працівником атестації впродовж одного року достатньо лише умов, передбачених частиною п'ятою статті 58 Закону України «Про освіту», тобто відсутності у педагога педагогічної освіти, то норма про проходження ним педагогічної інтернатури втрачає сенс. Тому, якщо ви маєте професійну кваліфікацію педагогічного працівника, то у такому разі пункт 15 Положення № 805, щодо обов'язкової атестації педагогічних працівників упродовж другого року їх роботи на педагогічних посадах, вас не стосується.
33.	Працюю вчителем англійської мови у початковій школі. Стаж роботи 1 рік (2022-2023) і далі продовжую працювати (спеціаліст). Чи потрібно зараз проходити позачергову атестацію? Чи вже після 3-х років стажу.	Вимога щодо обов'язкової атестації педагогічних працівників упродовж другого року роботи, але не раніше ніж через один рік після призначення на посаду стосується тільки осіб, які здобули вищу, фахову передвищу чи професійну (професійно-технічну) освіту за іншою спеціальністю і яким не було присвоєно професійну кваліфікацію педагогічного працівника (п.15 Положення № 805). Відповідно до пункту 4 розділу I Положення № 805 педагогічний працівник проходить чергову атестацію не менше одного разу на п'ять років. Позачергова атестація за ініціативою керівника закладу освіти проводиться лише у разі зниження якості педагогічної діяльності педагогічним працівником. Відповідно до пункту 6 розділу I Положення № 805 за ініціативою педагогічного працівника позачергова атестація може проводиться у разі, якщо його освітній рівень і стаж роботи на посадах педагогічних працівників відповідає вимогам, визначених у пунктах 8, 9 цього розділу. Кваліфікаційні категорії та педагогічні звання, як правило, присвоюють послідовно (п.4 розділу I)

		Відповідно до пункту 9 розділу I Положення № 805 кваліфікаційна категорія «спеціаліст другої категорії» присвоюється педагогічному працівникові, який має освітній рівень молодший бакалавр (освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст), бакалавр чи магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст) (для працівників закладів дошкільної освіти також освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр), стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж три роки. Отже, враховуючи вищезазначене вам в 2024 році позачергово атестуватись не потрібно. Будете атестуватись вже відразу на другу категорію після досягнення стажу роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж три роки і загального обсягу підвищення кваліфікації в обсязі 150 годин.
34.	У 2021-2022 н.р. пройшла чергову атестацію (вч. поч. кл., вища категорія). З 1 вересня 2022 р. і дотепер працюю вч. поч.кл. в іншій школі. Чи потрібно мені проходити атестацію цього року (п.14 Положення про атестацію № 805 “не пізніше ніж через 2 роки”)? Поясніть, будь ласка, яку атестацію маю проходити, чергову чи позачергову? Адже вчителем початкових класів працювала в школі 31 рік. 31.08.2022 р. звільнилася і 01.09.2022 р. прийнята на посаду вчителя початкових класів в іншу школу. Отже, перерви нема. За дипломом вчителя початкових класів працюю вчителем початкових класів. В березні 2022 року пройшла чергову атестацію.	Так, повинні проходити атестацію. Це вимога п.14 розділу I Положення № 805. Щодо цього запитання читайте п.29 Відповідей на питання обласних організацій Профспілки щодо застосування норм Положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом МОН України від 9.09.2022 № 805 за посиланням URL: http://www.zarplata.co.ua/?p=11892 Відповідно до п.14 розділу I Положення № 805 за педагогічними працівниками, які переходять на роботу з одного закладу освіти до іншого, а також на інші педагогічні посади у цьому закладі освіти або які перервали роботу на педагогічній посаді (незалежно від тривалості перерви у роботі), зберігаються присвоєні за результатами останньої атестації кваліфікаційні категорії та педагогічні звання. Атестація таких працівників здійснюється не пізніше ніж через два роки після прийняття їх на роботу. В п.14 розділу I Положення № 805 щодо наявності перерви, яку ви маєте на увазі, нічого не сказано. Якщо ви звільнились з роботи в одному закладі освіти і були прийняті на роботу в інший заклад, то це і є перехід на роботу з одного закладу освіти до іншого, тому ви відповідно до вимоги цього пункту повинні пройти атестацію не пізніше ніж через два роки після прийняття вас на роботу, тобто у березні 2024 року. А то з 01.09.2024 року кв. категорія перестане зберігатись за вами. У вас це буде чергова атестація. Після проходження вами атестації в 2022 році відповідно до чинного на той час Типового положення про атестацію педагогічних працівників у вас почався новий міжатестаційний п'ятирічний період, з 2022 року по 2027 рік. Відповідно до п. 4 розділу I Положення № 805 атестація є обов'язковою. Педагогічний працівник проходить чергову атестацію не менше одного разу на п'ять років.
35.	Маю диплом спеціаліста: соціальний педагог та практичний психолог у закладах освіти. Працював вихователем в інтернаті, де пройшов атестацію на 2-категорію.	За наявності педагогічного стажу не менше семи років і загального обсягу підвищення кваліфікації в обсязі 150 годин ви в 2024 році можете атестуватись відразу на вищу кваліфікаційну категорію. Відповідно до п.11 розділу I Положення № 805 кваліфікаційні категорії та педагогічні звання, як правило, присвоюють послідовно. Але, на погляд профспілок словосполучення «як правило» не означає обов'язкову послідовність. Щодо цього читайте п. 9 Відповідей на питання обласних організацій Профспілки щодо

<i>Зараз працюю у ЗОШ вихователем ГПД і маю атестуватися у 2024 р. на 1-категорію. Стаж вже є 10 років. Одночасно вчуся в магістратурі на вчителя фізичною культури. Якщо згодом переведуся в іншу школу на посаду вчителя фізкультури, то зможу отримувати зарплату як за 1-категорію. і надалі вже атестуватися на посаді вчителя фізичної культури одразу на вищу категорію. Я правильно зрозумів, згідно правил атестації? Дайте, будь ласка, відповідь.</i>	застосування норм Положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом МОН України від 9.09.2022 № 805 за посиланням URL: http://www.zarplata.co.ua/?p=11892 Відповідно до пункту 9 розділу I Положення № 805 кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії» присвоюється педагогічному працівникові, який має освітній рівень магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст), стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж сім років. Відповідно до підпункту 2 пункту 3 наказу МОН України № 805 педагогічні працівники, які були прийняті на посади до набрання чинності цим наказом, продовжують працювати у закладах освіти та мають вищу освіту за спеціальностями, що не відповідають навчальним предметам (інтегрованим курсам, дисциплінам), які вони викладають, або педагогічній діяльності за посадою, вважаються такими, що мають відповідну посаду професійну кваліфікацію та атестуються на відповідність займаній посаді з присвоєнням кваліфікаційної категорії та педагогічних звань як такі, що мають відповідну освіту. Відповідно до пункту 14 розділу I Положення № 805 за педагогічними працівниками, які переходять на роботу з одного закладу освіти до іншого, а також на інші педагогічні посади у цьому закладі освіти або які перервали роботу на педагогічній посаді (незалежно від тривалості перерви у роботі), зберігаються присвоєні за результатами останньої атестації кваліфікаційні категорії та педагогічні звання. Атестація таких працівників здійснюється не пізніше ніж через два роки після прийняття їх на роботу. Отже, при переході вас на роботу в інший заклад освіти за вами буде зберігатись присвоєна вам раніше кваліфікаційна категорія, а за посадою вчителя фізичної культури ви також маєте право атестуватись на вищу категорію і за певних умов, передбачених у п. 10 розділу I Положення № 805 – на присвоєння педагогічного звання.
36. <i>Працюю методистом у відділі освіти 7 років (основна посада), маю 1 категорію, атестація була в цьому році. Працюю асистентом вчителя по сумісництву у закладі освіти 3 роки, не атестувалась, який тарифний розряд у мене повинен бути встановлений? Моя атестація через 2 роки асистентом вч.? І який тарифний розряд буде після атестації на посаді асистента вч.?</i>	Відповідно до п.12 розділу I Положення № 805 педагогічні працівники, які працюють за сумісництвом або на умовах строкового трудового договору, атестуються на загальних підставах. Педагогічні працівники, які обіймають різні педагогічні посади в одному і тому чи різних закладах освіти (зокрема керівники закладів освіти, які викладають предмети або здійснюють іншу педагогічну роботу), атестуються за кожною з посад. Встановлення тарифного розряду за посадою асистента вчителя не залежить від наявності у нього кваліфікаційної категорії і за результатами атестації кваліфікаційна категорія асистенту вчителя не присвоюється. Він проходить атестацію тільки на відповідність його займаній посаді і якщо він має нижчий за 12 тарифний розряд, то йому за результатами атестації може бути підвищено т.р., але не вище 12. Відповідно до наказу МОН України від 26.09.2005 р. № 557 (додаток 6) за посадою асистента вчителя може встановлюватись 10, 11 і 12 тарифний розряд. Асистенту вчителя тарифний розряд встановлюється в залежності від його освітнього рівня, професійної компетентності, педагогічного досвіду, результативності та якості роботи, терміну роботи на посаді, інших даних, які характеризують його професійну діяльність.

		Відповідно до пункту 6 розділу I Положення № 805 за ініціативою педагогічного працівника може проводитись позачергова атестація у разі, якщо його освітній рівень і стаж роботи на посадах педагогічних працівників відповідає вимогам, визначених у пунктах 8, 9 цього розділу. Отже, якщо вам за посадою асистента вчителя встановлено нижчий ніж 12 тарифний розряд і ви маєте загальний обсягу підвищення кваліфікації в об'ємі 150 годин, то ви в 2024 році можете позачергово атестуватись на відповідність займаній посаді для підвищення вашого тарифного розряду. Атестуватись повинні за місцем роботи де працюєте за сумісництвом, для чого в строк до 20 грудня 2023 року повинні подати до атестаційної комісії Заяву для проходженням позачергової атестації.
37.	<i>У школі захоче працювати вчитель англійської мови, який має науковий ступінь кандидата філологічних наук зі стажем роботи більше 10 років. Як швидко може атестуватися і на який кваліфікаційний рівень?</i>	Якщо він буде призначений на посаду, наприклад, в цьому році, то при виконанні ним певних вимог Положення № 805 він зможе уже в березні 2024 позачергово атестуватись на вищу категорію. Відповідно до пункту 6 розділу I Положення № 805 педагогічний працівник, при наявності в нього освітньо-наукового / освітньо-творчого, наукового ступеня, за його ініціативою може проходити позачергову атестацію. Відповідно до пункту 9 розділу I Положення № 805 педагогічному працівнику, який має освітньо-науковий / освітньо-творчий, науковий ступінь, за результатами атестації без дотримання послідовності на присвоєння може бути присвоєна кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», за умови наявності в нього стажу роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж один рік. Наявність освітньо-наукового / освітньо-творчого, наукового ступеня підтверджується відповідним дипломом. Наявність стажу роботи на посадах педагогічних працівників визначається відповідно до даних його особової справи, трудової книжки або відомостей про трудову діяльність із реєстру застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування та інших документів, що відповідно до законодавства підтверджують стаж роботи на посадах педагогічних працівників, що визначені Переліком посад педагогічних та науково-педагогічних працівників, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 14 червня 2000 року № 963. Крім того, відповідно до пункту 14 Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою КМУ від 21.08.2019 р. № 800, кожен педагогічний працівник закладу загальної середньої освіти, відповідно до Законів України “Про освіту”, “Про загальну середню освіту”, зобов'язаний щороку підвищувати кваліфікацію з урахуванням особливостей, визначених цим Порядком. Підвищення кваліфікації педагогічними працівниками закладів загальної середньої освіти щороку є необхідною умовою проходження ними атестації у порядку, визначеному законодавством. Відповідно до пункту 16 Порядку № 800 загальний обсяг підвищення кваліфікації педагогічного працівника закладу загальної середньої освіти, необхідний йому для проходження атестації, не може бути менше ніж 150 годин на п'ять років.

		Відповідно до пункту 8 розділу I Положення № 805 загальний обсяг (загальна тривалість) підвищення кваліфікації визначається сумарно за останні 5 років перед атестацією та незалежно від суб'єкта підвищення кваліфікації, виду, форми чи напряму, за якими педагогічний працівник пройшов підвищення кваліфікації. Відповідно до пункту 29 Порядку № 800 результати інформальної освіти (самоосвіти) педагогічних або науково-педагогічних працівників, які мають науковий ступінь та/або вчене, почесне чи педагогічне звання (крім звання “старший вчитель”), можуть бути визнані педагогічними (вченими) радами відповідних закладів як підвищення кваліфікації педагогічних або науково-педагогічних працівників. З порядком зарахування педагогічним працівникам обсягу підвищення кваліфікації можна ознайомитись за посиланням URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#top
38.	<i>Працюю в дитячому садку вихователем 30 років. Закінчила педагогічне училище. Атестаувалася в 2021 році. Хочу позачергово атестуватися на 12 розряд у 2024 році (зараз маю 11 розряд). Маю вже 120 годин підвищення кваліфікації. Можлива моя позачергова атестація у 2024 р? До якого числа я маю написати заяву на позачергову атестацію?</i>	Так, ви можете позачергово атестуватися в 2024 році і, минаючи кваліфікаційну категорію «спеціаліст другої категорії», відразу атестуватися на кваліфікаційну категорію «спеціаліст першої категорії» (13 т.р.). Для цього ви повинні подати до 20 грудня 2023 року Заяву за встановленою формою (додаток 1 до Положення № 805) до атестаційної комісії. Відповідно до листа Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 16.03.2011 р. N 4.7-17/674 середня спеціальна освіта, здобута за часів існування Радянського Союзу в технікумах та училищах, прирівнюється відповідно до чинного законодавства до неповної вищої освіти освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста. Відповідно до п. 9 розділу I Положення № 805 кваліфікаційна категорія «спеціаліст першої категорії» присвоюється педагогічному працівникові, який має освітній рівень бакалавр, магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст) (для працівників закладів дошкільної освіти також освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр або ступінь вищої освіти молодший бакалавр (освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст), стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж п'ять років. Відповідно до п. 11 розділу I Положення № 805 кваліфікаційні категорії та педагогічні звання, як правило, присвоюють послідовно. Але, на погляд профспілок словосполучення «як правило» не означає обов'язкову послідовність. Щодо цього читайте п. 9 Відповідей на питання обласних організацій Профспілки щодо застосування норм Положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом МОН України від 9.09.2022 № 805 за посиланням URL: http://www.zarplata.co.ua/?p=11892
39.	<i>Людина відпрацювала у школі 5 років практичним психологом і 4 роки соціальним педагогом по 0,5 ставки. Атестаувалася як практичний психолог на 2- категорію. Через рік</i>	Відповідно до абзацу п'ятого п.12 розділу I Положення № 805 якщо в міжатестаційний період педагогічного працівника довантажено годинами з інших предметів (інтегрованих курсів), то присвоєна кваліфікаційна категорія поширюється на все педагогічне навантаження до чергової атестації.

	вже має атестуватися як соціальний педагог також на 2-категорію, яким вона по суті довантажена для повної ставки. Питання: якщо довантажена, значить тепер вже атестована як психолог 2-категрії має і за соціального педагога отримувати по 2-й категорії. Так це чи ні? А тоді на яку категорію може атестуватися через рік вже як соціальний педагог?	В цьому пункті йдеться про довантаження годинами з інших предметів (інтегрованих курсів), але до соціального педагога це словосполучення застосувати не можна, тому що він не вчитель и не веде уроків з навчальних предметів (курсів). Ваш випадок передбачає словосполучення «робота на різних посадах». Відповідно до абзацу третього п.12 розділу I Положення № 805 педагогічні працівники, які обіймають різні педагогічні посади в одному і тому чи різних закладах освіти (зокрема керівники закладів освіти, які викладають предмети або здійснюють іншу педагогічну роботу), атестуються за кожною з посад. Відповідно до пункту 6 розділу I Положення № 805 за ініціативою педагогічного працівника може проводитися позачергова атестація у разі, якщо його освітній рівень і стаж роботи на посадах педагогічних працівників відповідає вимогам, визначених у пунктах 8, 9 цього розділу. Відповідно до п.9 розділу I Положення № 805 кваліфікаційна категорія «спеціаліст першої категорії» присвоюється педагогічному працівникові, який має освітній рівень бакалавр, магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст) (для працівників закладів дошкільної освіти також освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр або ступінь вищої освіти молодший бакалавр (освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст), стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж п'ять років. Як слідує з тексту цього пункту, він не передбачає вимогу до педагога, що той при атестації повинен мати професійну кваліфікацію, відповідну посаді, за якою він атестується, а також мати педагогічний стаж саме за цією посадою. Крім того, відповідно до підпункту 2 пункту 3 наказу МОН № 805 педагогічні працівники, які були прийняті на посади до набрання чинності цим наказом, продовжують працювати у закладах освіти та мають вищу освіту за спеціальностями, що не відповідають навчальним предметам (інтегрованим курсам, дисциплінам), які вони викладають, або педагогічній діяльності за посадою, вважаються такими, що мають відповідну посаді професійну кваліфікацію та атестуються на відповідність займаний посаді з присвоєнням кваліфікаційної категорії та педагогічних звань як такі, що мають відповідну освіту. Отже, якщо педагог має 5 років стажу роботи на посадах педагогічних працівників і перед атестацією буде мати загальний обсяг підвищення кваліфікації в об'ємі 150 годин, то він навіть уже в 2024 році може атестуватись за посадою соціального педагога відразу на першу кваліфікаційну категорію. Відповідно до п. 11 розділу I Положення № 805 кваліфікаційні категорії та педагогічні звання, як правило, присвоюють послідовно. Але, на погляд профспілок словосполучення «як правило» не означає обов'язкову послідовність. Щодо цього читайте п. 9 Відповідей на питання обласних організацій Профспілки щодо застосування норм Положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом МОН України від 9.09.2022 № 805 за посиланням URL: http://www.zarplata.co.ua/?p=11892
40.	Працюю практичним психологом 17 років. Маю вищу категорію по цій посаді. Довантажили соц.	Відповідно до п.12 розділу I Положення № 805 педагогічні працівники, які обіймають різні педагогічні посади в одному і тому чи різних закладах освіти (зокрема керівники закладів освіти, які викладають предмети або здійснюють іншу педагогічну роботу), атестуються за кожною з посад.

	педагогом. Стаж на цій посаді вже 4 роки (спеціаліст). При черговій атестації хочу атестуватись як соц. педагог також. На яку категорію можу претендувати як соц. педагог – вищу чи спеціаліст 2 категорії?	Відповідно до пункту 6 розділу I Положення № 805 за ініціативою педагогічного працівника може проводиться позачергова атестація у разі, якщо його освітній рівень і стаж роботи на посадах педагогічних працівників відповідає вимогам, визначених у пунктах 8, 9 цього розділу. Відповідно до п.9 розділу I Положення № 805 кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії» присвоюється педагогічному працівникові, який має освітній рівень магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст), стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж сім років. Як слідує з тексту цього пункту, він не передбачає вимогу до педагога, що той при атестації повинен мати професійну кваліфікацію, відповідну посаді, за якою він атестується, а також мати педагогічний стаж саме за цією посадою. Крім того, відповідно до підпункту 2 пункту 3 наказу МОН № 805 педагогічні працівники, які були прийняті на посади до набрання чинності цим наказом, продовжують працювати у закладах освіти та мають вищу освіту за спеціальностями, що не відповідають навчальним предметам (інтегрованим курсам, дисциплінам), які вони викладають, або педагогічній діяльності за посадою, вважаються такими, що мають відповідну посаді професійну кваліфікацію та атестуються на відповідність займаній посаді з присвоєнням кваліфікаційної категорії та педагогічних звань як такі, що мають відповідну освіту. Отже, якщо ви перед атестацією будете мати загальний обсяг підвищення кваліфікації в об'ємі 150 годин, то ви навіть уже в 2024 році можете атестуватись за посадою соціального педагога відразу на вищу кваліфікаційну категорію. Відповідно до п. 11 розділу I Положення № 805 кваліфікаційні категорії та педагогічні звання, як правило, присвоюють послідовно. Але, на погляд профспілок словосполучення «як правило» не означає обов'язкову послідовність. Щодо цього читайте п. 9 Відповідей на питання обласних організацій Профспілки щодо застосування норм Положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом МОН України від 9.09.2022 № 805 за посиланням URL: http://www.zarplata.co.ua/?p=11892
41.	Працюю в дитячому садку вихователем 30 років. Закінчила педагогічне училище. Атестувалася в 2022 році. Хочу позачергово атестуватися на 12 розряд у 2024 році (зараз маю 11розряд). Маю 120 годин підвищення кваліфікації. Можлива моя позачергова атестація у 2024 р? До якого числа я маю написати заяву на позачергову	Відповідно до пункту 6 розділу I Положення № 805 за ініціативою педагогічного працівника може проводиться позачергова атестація у разі, якщо його освітній рівень і стаж роботи на посадах педагогічних працівників відповідає вимогам, визначених у пунктах 8, 9 цього розділу. Відповідно до листа Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 16.03.2011 р. N 4.7-17/674 середня спеціальна освіта, здобута за часів існування Радянського Союзу в технікумах та училищах, прирівнюється відповідно до чинного законодавства до неповної вищої освіти освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста. Відповідно до п.9 розділу I Положення № 805 кваліфікаційна категорія «спеціаліст першої категорії» присвоюється педагогічному працівникові, який має освітній рівень бакалавр, магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст) (для працівників закладів дошкільної освіти також освітньо-професійний

	атестацію? Дякую за ваші компетентні відповіді!	ступінь фаховий молодший бакалавр або ступінь вищої освіти молодший бакалавр (освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст), стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж п'ять років. Відповідно до п. 11 розділу I Положення № 805 кваліфікаційні категорії та педагогічні звання, як правило, присвоюють послідовно. Але, на погляд профспілок словосполучення «як правило» не означає обов'язкову послідовність. Щодо цього читайте п. 9 Відповідей на питання обласних організацій Профспілки щодо застосування норм Положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом МОН України від 9.09.2022 № 805 за посиланням URL: http://www.zarplata.co.ua/?p=11892 Отже, зважаючи на зазначене вище, ви в 2024 році можете позачергово атестуватись навіть на кваліфікаційну категорію «спеціаліст першої категорії», за якою за посадою вихователя встановлюється 13 тарифний розряд. На вищу категорію ви атестуватись не можете, тому що для цього педагогічний працівник повинен мати освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста або магістра. Заяву встановленої форми (додаток 1 до Положення № 805) до атестаційної комісії ви повинні подати до 20 грудня 2023 року.
42.	Працюю в школі вихователем ГПД і маю 2-у категорію. Також в цій самій школі за сумісництвом працюю практичним психологом на 0,5 ставки. І викладаю також предмет етику, бо пройшов курсову підготовку з цього предмету. Вихователь і психолог – це різні посади. Тут окрема атестація для кожного, я так розумію. А от якщо викладаю етику, значить і заробітню плату отримаю по ній зважаючи на 2-катерію вихователя?	Відповідно до абзацу п'ятого п.12 розділу I Положення № 805 (який, напевно, ви маєте на увазі) якщо в міжатестаційний період педагогічного працівника довантажено годинами з інших предметів (інтегрованих курсів), то присвоєна кваліфікаційна категорія поширюється на все педагогічне навантаження до чергової атестації. Але ж вихователь ГПД і вчитель етики – це теж різні посади і вихователь ГПД, на відміну від вчителя етики, не викладає навчальні предмети (інтегровані курси). Крім того, відповідно до абзацу другого п.12 розділу I Положення № 805 педагогічні працівники, які працюють за сумісництвом або на умовах строкового трудового договору, атестуються на загальних підставах, тобто відповідно до норм цього Положення № 805. У вашому випадку потрібно застосовувати абзац третій п.12 розділу I Положення № 805, в якому йдеться, що педагогічні працівники, які обіймають різні педагогічні посади в одному і тому чи різних закладах освіти (зокрема керівники закладів освіти, які викладають предмети або здійснюють іншу педагогічну роботу), атестуються за кожною з посад. Отже кваліфікаційна категорія «спеціаліст другої категорії», яка вам буда присвоєна за посадою вихователя ГПД, на години навантаження за посадою вчителя етики не поширюється.
43.	Влаштувалася на роботу в дит.будинку на одну посаду і запропонували сумісництво з посадою вихователя. Кажуть що	Той, хто вам каже таке, він не правий. Відповідно до пункту 2 статті 58 Закону України «Про освіту» на посади педагогічних працівників приймаються особи, фізичний і психічний стан яких дозволяє здійснювати педагогічну діяльність та які мають

	щоб надати мені пів ставки вихователем треба пройти атестацію. Я у грудні 2022 закінчила педагогічний ВНЗ на спеціальність початкова освіта. Чи маю я проходити зараз атестацію. Мене без атестації не можуть взяти працювати? Читала що атестацію через два роки з початку роботи треба проходити. освітню та/або професійну кваліфікацію, що відповідає встановленим законодавством, зокрема професійним стандартом (за наявності), кваліфікаційним вимогам до відповідних посад педагогічних працівників. Відповідно до частини першої статті 30 Закону України «Про дошкільну освіту» педагогічний працівник закладу дошкільної освіти – особа з високими моральними якостями, яка має вищу педагогічну освіту за відповідною спеціальністю та/або професійну кваліфікацію педагогічного працівника, забезпечує результативність та якість роботи, а також фізичний і психічний стан якої дозволяє виконувати професійні обов'язки. Відповідно до пункту 4 розділу I Положення про атестацію педагогічних працівників атестація проводиться не раніше ніж через рік після призначення педагогічного працівника на посаду.
44. Працюю вихователем у ЗДО. Маю диплом молодшого спеціаліста 1993 р., диплом бакалавра 2021 р. Попередня атестація у 2020 році. Стаж роботи 25 років. Чи можу я атестуватись у 2024 році позачергово на першу категорію? Чи дійсно диплом прирівнюється як курси підвищення кваліфікації?	Відповідно до пункту 6 розділу I Положення № 805 за ініціативою педагогічного працівника може проводитись позачергова атестація у разі, якщо його освітній рівень і стаж роботи на посадах педагогічних працівників відповідає вимогам, визначених у пунктах 8, 9 цього розділу. Відповідно до п.9 розділу I Положення № 805 кваліфікаційна категорія «спеціаліст першої категорії» присвоюється педагогічному працівникові, який має освітній рівень бакалавр, магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст) (для працівників закладів дошкільної освіти також освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр або ступінь вищої освіти молодший бакалавр (освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст), стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж п'ять років. Відповідно до п. 11 розділу I Положення № 805 кваліфікаційні категорії та педагогічні звання, як правило, присвоюють послідовно. Але, на погляд профспілок словосполучення «як правило» не означає обов'язкову послідовність. Щодо цього читайте п. 9 Відповідей на питання обласних організацій Профспілки щодо застосування норм Положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом МОН України від 9.09.2022 № 805 за посиланням URL: http://www.zarplata.co.ua/?p=11892 Відповідно до пункту 8 Розділу I Положення № 805 підвищення кваліфікації педагогічних працівників проводиться в міжатестаційний період відповідно до законодавства і є необхідною умовою атестації. Загальний обсяг (загальна тривалість) підвищення кваліфікації визначається сумарно за останні 5 років перед атестацією та незалежно від суб'єкта підвищення кваліфікації, виду, форми чи напрямку, за якими педагогічний працівник пройшов підвищення кваліфікації. Відповідно до пункту 16 Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою КМУ від 21.08.2019 р. № 800, загальний обсяг підвищення кваліфікації педагогічного працівника закладу дошкільної освіти, необхідний йому для проходження атестації, не може бути менше ніж 120 годин на п'ять років. Відповідно до пункту 30 Порядку № 800 здобуття першого (бакалаврського), другого (магістерського) рівня вищої освіти, третього (освітньо-наукового/освітньо-творчого) рівня або наукового рівня вищої освіти

		вперше або за іншою спеціальністю у межах професійної діяльності або галузі знань визнається як підвищення кваліфікації педагогічних або науково-педагогічних працівників. Це означає, що оскільки ви закінчили ВУЗ в 2021 році, то здобуття вами бакалаврського рівня освіти в цьому році визнається для вас як підвищення кваліфікації, загальний обсяг якого необхідний для проходження вами атестації в 2024 році. З порядком зарахування педагогічним працівникам обсягу підвищення кваліфікації можна ознайомитись за посиланням URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#top Отже, зважаючи на зазначене вище, ви в 2024 році можете позачергово атестуватись на кваліфікаційну категорію «спеціаліст першої категорії», за якою за посадою вихователя встановлюється 13 тарифний розряд. На вищу категорію ви атестуватись не можете, тому що для цього педагогічний працівник повинен мати освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста або магістра. Заяву встановленої форми (додаток 1 до Положення № 805) до атестаційної комісії ви повинні подати до 20 грудня 2023 року.
45.	<i>Поясніть, будь ласка, чи має право атестуватись працівник якщо він змінив посаду в межах одного закладу (з логопеда на дефектолога) у цьому навчальному році. Педагогічний стаж 6 років, попередньо не атестувалась, оскільки навчалась здобуваючи вищу освіту.</i>	Згідно з пунктом 3 розділу I Положення про атестацію педагогічних працівників атестація педагогічних працівників здійснюється на відповідність займаній посаді, на яку вони були прийняті та присвоюється (не присвоюється) кваліфікаційна категорія або підтверджується (не підтверджується) раніше присвоєна кваліфікаційна категорія. Відповідно до пункту 4 розділу I Положення про атестацію педагогічних працівників атестація проводиться не раніше ніж через рік після призначення педагогічного працівника на посаду.
46.	<i>Закінчила педучилище у 1985 році (вчитель початкових класів). Педагогічний стаж: 38 років. Освіта середня спеціальна, а зараз це неповна вища, кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст. Працювала вихователем (11 розряд). Перевели на посаду вчителя початкових класів у минулому році.</i>	Поки ви не будете мати кваліфікаційної категорії, до тих пір вам зарплату будуть виплачувати за 11 тарифним розрядом. Встановлення педагогу тарифного розряду за посадою вчителя початкових класів залежить від його кваліфікаційної категорії, а при її відсутності – від його освітньо-кваліфікаційного рівня. Вчителям, яким присвоєно вищу кваліфікаційну категорію, встановлюється 14 т.р., першу категорію – 13 т.р., другу категорію – 12 т.р. Фахівцям з освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста або магістра присвоюється 11 т.р. Фахівцям, які мають освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста або бакалавра може бути присвоєно 10 або 11 тарифний розряд.

<i>За яким тарифним розрядом повинна здійснюватися оплата?</i>	Фахівцям, які не мають освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, встановлюється 10 тарифний розряд. Відповідно до пункту 6 розділу I Положення про атестацію педагогічних працівників № 805 за ініціативою педагогічного працівника може проводитися позачергова атестація у разі, якщо: – він має відповідний загальний обсяг підвищення кваліфікації (для педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти – не менше 150 годин за останні 5 років перед атестацією); – його освітній рівень і стаж роботи на посадах педагогічних працівників відповідає вимогам, визначених у пункті 9 цього розділу. Відповідно до листа Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 16.03.2011 р. № 4.7-17/674 середня спеціальна освіта, здобута за часів існування Радянського Союзу в технікумах та училищах, прирівнюється відповідно до чинного законодавства до неповної вищої освіти освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста. Відповідно до пункту 9 розділу I Положення про атестацію педагогічних працівників № 805 педагогічний працівник закладу загальної середньої освіти з освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста може атестуватись тільки на кваліфікаційну категорію «спеціаліст» і «спеціаліст другої категорії». Щоб атестуватись на першу і вищу категорії потрібно, щоб педагогічний працівник ЗЗСО мав освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавра, спеціаліста або магістра. Відповідно до п. 11 розділу I Положення № 805 кваліфікаційні категорії та педагогічні звання, як правило, присвоюють послідовно. Але, на погляд профспілок словосполучення «як правило» не означає обов’язкову послідовність. Щодо цього читайте п. 9 Відповідей на питання обласних організацій Профспілки щодо застосування норм Положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом МОН України від 9.09.2022 № 805 за посиланням URL: http://www.zarplata.co.ua/?p=11892 Отже, якщо ви перед атестацією будете мати загальний обсяг підвищення кваліфікації в об’ємі 150 годин, то ви в 2024 році можете позачергово атестуватись за посадою вчителя початкових класів на другу кваліфікаційну категорію, що відповідає 12 тарифному розряду. На першу і вищу категорію ви атестуватись не можете, тому що для цього педагогічний працівник повинен мати освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавра, спеціаліста або магістра. Заяву встановленої форми (додаток 1 до Положення № 805) до атестаційної комісії ви повинні подати до 20 грудня 2023 року.
47. <i>Маю педагогічного стажу 11 років, вихователь ЗДО. Маю 2 категорію. У 2017 чергова атестація із присвоєнням 2 категорії. У 18 році</i>	Якщо ви в 2025 році будете атестуватись за посадою вихователя – методиста, то зможете відразу атестуватись на кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії». Відповідно до пункту 9 розділу I Положення про атестацію педагогічних працівників № 805 кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії» присвоюється педагогічному працівникові, який має

	пішла в декретну відпустку. І не працювала 4,5 роки (після 3 років декрету звільнилася і вийшла на роботу з 1 вересня 23 року на посаду вихователя методиста ЗДО). На 2024 рік подано на курси підвищення кваліфікації. Я правильно розумію, атестація буде на присвоєння звання вихователя методиста і підтвердження 2 категорії? Чи я не правильно розумію? освітній рівень магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст), стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж сім років. Відповідно до п. 11 розділу I Положення № 805 кваліфікаційні категорії та педагогічні звання, як правило, присвоюють послідовно. Але, на погляд профспілок словосполучення «як правило» не означає обов'язкову послідовність. Щодо цього читайте п. 9 Відповідей на питання обласних організацій Профспілки щодо застосування норм Положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом МОН України від 9.09.2022 № 805 за посиланням URL: http://www.zarplata.co.ua/?p=11892 Відповідно до пункту 2 статті 32 Закону України «Про дошкільну освіту» можете також атестуватись на присвоєння вам педагогічного звання не «вихователь-методист», а «старший вихователь». Так передбачено цим Законом. Відповідно до пункту 10 розділу I Положення № 805 за результатами атестації педагогічні звання присвоюються (підтверджуються) педагогічним працівникам, які мають кваліфікаційну категорію «спеціаліст першої категорії» / «спеціаліст вищої категорії» та які зокрема: – упроваджують і поширюють методики компетентнісного навчання та нові освітні технології, надають професійну підтримку та допомогу педагогічним працівникам (здійснюють супервізію); – беруть участь у процедурах і заходах, пов'язаних із забезпеченням якості освіти та впровадженням інновацій, педагогічних новацій і технологій у системі освіти; – були визнані переможцями, лауреатами всеукраїнських, міжнародних фахових конкурсів; – підготували переможців всеукраїнських, міжнародних олімпіад, конкурсів, змагань, тощо.
48. Роз'ясніть будь ласка, якщо вчитель працює в школі з 2022р. то підтверджувати кваліфікаційну категорію “спеціаліст” не потрібно. Чергова атестація відбудеться в 2026/2027н.р.? А за яких умов встановлюється кваліфікаційна категорія “спеціаліст” – автоматично чи через рік, якщо через рік то який розряд встановлювати педагогу, який має вищу педагогічну освіту?	За посадою вчителя педагогу, який закінчив ВУЗ з освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста або магістра, встановлюється 11 тарифний розряд. В 2022 році було чинним Типове положення про атестацію педагогічних працівників, затверджене наказом МОН від 06.10.2010 р. N 930. Відповідно до п. 4.3 цього Типового положення № 930 випускникам вищих навчальних закладів, які отримали повну вищу освіту, встановлюється кваліфікаційна категорія “спеціаліст”. Отже, вам кваліфікаційну категорію “спеціаліст” повинні були присвоїти без проходження атестації в 2022 році при встановленні вам 11 тарифного розряду. Якщо після закінчення ВУЗу вам не було присвоєно кваліфікаційну категорію “спеціаліст”, то ви вправі вимагати від керівництва вашого закладу внесення відповідних змін до наказу за 2022 рік. Підтверджувати кваліфікаційну категорію “спеціаліст” не потрібно. Відповідно до пункту 4 розділу I Положення про атестацію педагогічних працівників № 805 атестація проводиться не раніше ніж через рік після призначення педагогічного працівника на посаду.

		Відповідно до пункту 6 розділу I Положення № 805 за ініціативою педагогічного працівника може проводитися позачергова атестація у разі, якщо: – він має відповідний загальний обсяг підвищення кваліфікації (для педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти – не менше 150 годин за останні 5 років перед атестацією); – його освітній рівень і стаж роботи на посадах педагогічних працівників відповідає вимогам, визначених у пункті 9 цього розділу. Відповідно до пункту 9 розділу I Положення № 805 кваліфікаційна категорія «спеціаліст другої категорії» присвоюється педагогічному працівникові, який має освітній рівень молодший бакалавр (освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст), бакалавр чи магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст) (для працівників закладів дошкільної освіти також освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр), стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж три роки. Отже в 2026 році ви зможете позачергово атестуватись на кваліфікаційну категорію «спеціаліст другої категорії».
49.	<i>Скажіть будь ласка, чи можу я атестуватися позачергово на вищу категорію. До чергової лишився рік. В 2018 році закінчила дошкільну магістратуру. Працюю вихователем.</i>	Так, можете атестуватись в 2024 році, якщо маєте стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж сім років. Відповідно до пункту 6 розділу I Положення № 805 за ініціативою педагогічного працівника може проводитися позачергова атестація у разі, якщо: – він має відповідний загальний обсяг підвищення кваліфікації (для педагогічних працівників закладів дошкільної освіти – не менше 120 годин за останні 5 років перед атестацією); – його освітній рівень і стаж роботи на посадах педагогічних працівників відповідає вимогам, визначеним у пункті 9 цього розділу. Відповідно до пункту 9 розділу I Положення № 805 кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії» присвоюється педагогічному працівникові, який має освітній рівень магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст), стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж сім років.
50.	<i>Я завершила магістратуру в 2018 році, загальний педагогічний стаж 7 років, в цьому навчальному році 2023/2024 хочу проатестуватися, але до цього ще ні разу не була проатестована. То на яку категорію мене проатестують?</i>	На «спеціаліста вищої категорії». Відповідно до пункту 9 розділу I Положення про атестацію педагогічних працівників № 805 кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії» присвоюється педагогічному працівникові, який має освітній рівень магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст), стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж сім років. Відповідно до п. 11 розділу I Положення № 805 кваліфікаційні категорії та педагогічні звання, як правило, присвоюють послідовно. Але, на погляд профспілок словосполучення «як правило» не означає обов'язкову послідовність.

		Щодо цього читайте п. 9 Відповідей на питання обласних організацій Профспілки щодо застосування норм Положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом МОН України від 9.09.2022 № 805 за посиланням URL: http://www.zarplata.co.ua/?p=11892
51.	<i>Щодо можливих випадків атестації педагогічного працівника через рік після призначення на посаду.</i>	Пунктом 4 розділу I Положення № 805 установлено, що атестація проводиться не раніше ніж через рік після призначення педагогічного працівника на посаду. Відповідно до частини 5 статті 58 Закону України «Про освіту» особи, які здобули вищу, фахову передвищу чи професійну (професійно-технічну) освіту за іншою спеціальністю та яким не було присвоєно професійну кваліфікацію педагогічного працівника, можуть бути призначені на посаду педагогічного працівника строком на один рік. Такі особи можуть продовжити працювати на відповідних посадах педагогічних працівників системи дошкільної, позашкільної, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої та післядипломної освіти після їх успішної атестації у порядку, визначеному законодавством. Пунктом 15 розділу I Положення № 805 також передбачено, що особи, призначені на посади педагогічних працівників відповідно до частини п'ятої статті 58 Закону України «Про освіту» та/або ті, які пройшли педагогічну інтернатуру в установленому законодавством порядку, для продовження роботи на цих посадах атестуються упродовж другого року роботи, але не раніше ніж через один рік після призначення на посаду. Згідно з підпунктом 1 пункту 3 розділу I Положення № 805 кваліфікаційні категорії, педагогічні звання, присвоєні до набрання чинності цим наказом, є дійсними до атестації педагогічних працівників, проведеної згідно з Положенням про атестацію педагогічних працівників, затвердженим цим наказом. Тому педагогічний працівник, який атестувався за попереднім Положенням та прийнятий на роботу до закладу освіти через деякий час перерви у роботі на педагогічних посадах, також може атестуватися на умовах позачергової атестації не раніше ніж через один рік після призначення на посаду, зокрема на присвоєння більш високої кваліфікаційної категорії. Норма щодо атестації педагогічних працівників не пізніше ніж через два роки, що включає термін «не раніше ніж через рік» після прийняття їх на роботу, що передбачена пунктом 14 розділу I Положення № 805, може стосуватися педагогічних працівників, які переходять на роботу з одного закладу освіти до іншого, а також на інші педагогічні посади у цьому закладі освіти або які перервали роботу на педагогічній посаді.
52.	<i>У пункті 6 розділу I позачергова атестація може проводитися за ініціативою педагогічного працівника та/або за однією з певних умов. Сполучник «або» означає один із варіантів. Якщо для позачергової</i>	Пунктом 6 розділу I Положення № 805 передбачено, що позачергова атестація педагогічного працівника, освітній рівень і стаж роботи якого на посадах педагогічних працівників відповідає вимогам, визначених у пунктах 8, 9 цього розділу, може проводитися за його ініціативою та/або за однією з таких умов: 1) визнання переможцем, лауреатом фінальних етапів всеукраїнських, міжнародних фахових конкурсів; 2) наявності освітньо-наукового/освітньо-творчого, наукового ступеня, наукового звання;

	<i>атестації достатньо лише ініціативи працівника, то норма про наявність умов втрачає сенс.</i>	3) успішного проходження сертифікації. Тобто умови, зазначені у підпунктах 1-3 пункту 6 не є одночасною сукупністю підстав для проходження педагогічним працівником позачергової атестації, що засвідчено сполучником «або». Тому позачергова атестація педагогічного працівника можлива й виключно за його ініціативою.
53.	<i>У п. 7 Розділу I Положення зазначено: час перебування педагогічного працівника в соціальних відпустках, навчання у закладах вищої освіти, а також період, на який переноситься атестація, до міжатестаційного періоду не включаються.</i> <i>Як щодо періоду, коли працівник перебував на обліку у центрі зайнятості майже рік, а з 1 вересня 2023 року вийшли на роботу у заклад освіти.</i>	Час перебування на обліку у центрі зайнятості перериває трудову діяльність і тому не зараховується ні до страхового стажу, ні до педагогічного стажу. Тому цей час не може вважатися міжатестаційним періодом.
54.	<i>Пунктом 7 розділу I зазначена вимога для працівників, для яких не передбачені кваліфікаційні категорії, що за результатами атестації їм встановлюється відповідність або не відповідність займаній посаді та встановлюється або підтверджується тарифний розряд. У цьому пункті зазначені заступники керівників для яких тарифні розряди не передбачаються. Як атестувати заступників керівників закладів освіти: тільки на відповідність займаній посаді?</i>	Абзацом сьомим пункту 1 розділу I Положення № 805 передбачено, що керівникам закладів освіти, відокремлених структурних підрозділів, їхнім заступникам та іншим педагогічним працівникам, посади яких не передбачають присвоєння кваліфікаційних категорій, за результатами атестації встановлюється їх відповідність або невідповідність займаній посаді та встановлюється (підтверджується) тарифний розряд. Пунктом 3 розділу I Положення № 805 передбачено, що педагогічним працівникам, посади яких не передбачають присвоєння кваліфікаційних категорій, за результатами атестації визначається відповідність (невідповідність) займаній посаді та у порядку, визначеному законодавством, встановлюється (підтверджується) тарифний розряд. Згідно з постановою КМУ від 14.06.2000 № 963 «Про затвердження переліку посад педагогічних та науково-педагогічних працівників» до педагогічних працівників відносяться керівники та їх заступники. Розміри посадових окладів керівників закладів освіти визначаються відповідно до вимог наказу МОН від 26.09.2005 № 557 з урахуванням норм Інструкції № 102 та постанови КМУ № 1391. Посадові оклади заступників керівників закладів освіти визначаються відповідно до пункту 3 наказу МОН № 557.

55. У п. 8 Розділу 1 Положення про атестацію педагогічних працівників зазначено: підвищення кваліфікації педагогічних працівників проводиться в міжатестаційний період відповідно до законодавства і є необхідною умовою атестації. Відповідно до частини 1 статті 51 Закону України «Про повну загальну середню освіту» кожен педагогічний працівник зобов'язаний щороку підвищувати свою кваліфікацію відповідно до Закону України «Про освіту» з урахуванням особливостей, визначених частиною 2 статті 51. Попередню атестацію працівник пройшов у 2019 році. Наступна атестація у 2024 році. В міжатестаційний період, а саме у воєнний час працівник 10 місяців перебував на обліку у центрі зайнятості і не проходив у 2022 році підвищення кваліфікації. Підвищення кваліфікації в обсязі 150 годин, необхідне для проходження атестації, працівник пройшов за 4 роки?	Відповідно до підпункту 5) пункту 3 наказу МОН від 09.09.2022 № 805 мінімальний загальний обсяг (загальна тривалість) підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти, необхідний їм для проходження атестації, становить не менше ніж 150 годин або 5 кредитів ЄКТС упродовж п'яти років. Відповідно до пункту 8 Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою КМУ від 21.08.2019 № 800, обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників установлюється в годинах та/або кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЄКТС, (один кредит ЄКТС становить 30 годин) за накопичувальною системою. Час, впродовж якого педагогічний працівник не перебував у трудових відносинах не повинен зараховуватися до п'ятирічного періоду, впродовж якого педагогічний працівник повинен щороку підвищувати свою кваліфікацію.
56. Пункт 9 розділу I містить умови щодо освітнього рівня для присвоєння кваліфікаційних категорій. У той же час у Положенні відсутні жодні згадки щодо напрямку освіти у працівника, який атестується.	Положення про атестацію педагогічних працівників не регулює питання прийняття на роботу педагогічних працівників, відповідності їхньої освіти, кваліфікації тій посаді, на яку вони претендують чи обіймають. Вимоги щодо професійної кваліфікації педагогічних працівників відповідних типів закладів освіти виписано у статті 58 Закону України «Про освіту», відповідними частинами якої зокрема встановлено, що: 2. На посади педагогічних працівників приймаються особи, фізичний і психічний стан яких дозволяє здійснювати педагогічну діяльність та які мають освітню та/або професійну кваліфікацію, що відповідає

		встановленим законодавством, зокрема професійним стандартом (за наявності), кваліфікаційним вимогам до відповідних посад педагогічних працівників. 3. Особам, які здобули вищу, фахову передвищу чи професійну (професійно-технічну) освіту за педагогічною спеціальністю (педагогічну освіту), відповідний заклад освіти присвоює професійну кваліфікацію педагогічного працівника. Педагогічна освіта передбачає підготовку особи, результатом якої є набуття компетентностей зі спеціальності (предметної спеціальності, спеціалізації), педагогіки, психології, у тому числі шляхом проходження педагогічної практики, необхідних для забезпечення процесу навчання, виховання і розвитку особистості, у тому числі осіб з особливими освітніми потребами, моніторингу педагогічної діяльності та аналізу педагогічного досвіду, проведення освітніх вимірювань, застосування освітніх технологій і методів навчання, ефективних способів взаємодії всіх учасників освітнього процесу. 5. Особи, які здобули вищу, фахову передвищу чи професійну (професійно-технічну) освіту за іншою спеціальністю та яким не було присвоєно професійну кваліфікацію педагогічного працівника, можуть бути призначені на посаду педагогічного працівника строком на один рік. Особи можуть продовжити працювати на відповідних посадах педагогічних працівників системи дошкільної, позашкільної, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої та післядипломної освіти після їх успішної атестації у порядку, визначеному законодавством. Особам, які забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти, професійна кваліфікація педагогічного працівника може бути присвоєна закладом вищої чи післядипломної освіти або відповідним кваліфікаційним центром після одного року роботи на посадах педагогічних працівників, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти, за умови успішного складення кваліфікаційного іспиту відповідно до кваліфікаційних вимог до педагогічного працівника чи відповідного професійного стандарту (за наявності). Вимоги щодо освітньої чи професійної кваліфікації педагогічних працівників відповідних типів закладів освіти передбачені статтею 30 Закону України «Про дошкільну освіту», статтею 22 Закону України «Про повну загальну середню освіту», статтею 45 Закону України «Про професійно-технічну (професійну) освіту», статтею 59 Закону України «Про фахову передвищу освіту», статтею 21 Закону України «Про позашкільну», статтею 55 Закону України «Про вищу освіту».
57.	Відповідно до пункту 9 розділу I для присвоєння категорії «спеціаліст другої категорії» необхідно три роки стажу, тоді як для осіб без педагогічної освіти достатньо двох років роботи. Більш того, даний пункт містить норму, що особи, які не мають педагогічної освіти	Абзацом другим пункту 9 розділу I встановлено, що кваліфікаційна категорія «спеціаліст другої категорії» присвоюється педагогічному працівникові, який має освітній рівень молодший бакалавр (освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст), бакалавр чи магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст) (для працівників закладів дошкільної освіти також освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр), стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж три роки. Абзацом шостим пункту 9 розділу I встановлено, що особи, які не мають педагогічної освіти, але мають стаж роботи в одній із галузей економіки (крім освітньої) та працюють на посадах педагогічних працівників, атестуються як педагогічні працівники без дотримання послідовності на присвоєння кваліфікаційної категорії:

	атестуються без дотримання послідовності. Незрозуміла логіка Положення, відповідно до якого особи без педагогічної освіти мають більше переваг, ніж особи з педагогічною освітою.	«спеціаліст другої категорії» за наявності не менше двох років стажу роботи; «спеціаліст першої категорії» - не менше п'яти років; «спеціаліст вищої категорії» - не менше семи років. Тобто ця норма застосовується переважно до педагогічних працівників закладів професійно-технічної освіти, фахової передвищої освіти, які залучені до роботи на посади викладачів з виробництва чи інших галузей економіки для викладання спеціальних дисциплін, предметів, кваліфікаційними вимогами яких не передбачено обов'язковості педагогічної освіти. Аналогічна норма мала місце у пункті 4.9 Типового положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом МОН від 06.10.2010 № 930. Спеціалісти, які перейшли на посади педагогічних працівників до професійно-технічних та вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації з виробництва або сфери послуг, а також науково-педагогічні працівники вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації, які перейшли на педагогічні посади, атестуються на присвоєння кваліфікаційної категорії «спеціаліст другої категорії» за наявності не менше двох років стажу роботи на виробництві, у сфері послуг або стажу науково-педагогічної діяльності; «спеціаліст першої категорії» - не менше п'яти років; «спеціаліст вищої категорії» - не менше восьми років.
58.	Щодо застосування пункту 10 розділу I про присвоєння педагогічних звань.	Пунктом 10 Розділу I Положення № 805 установлено, що за результатами атестації педагогічні звання присвоюються (підтверджуються) педагогічним працівникам, які мають кваліфікаційну категорію «спеціаліст першої категорії»/«спеціаліст вищої категорії». Педагогічне звання «вихователь-методист» може присвоюватися музичним керівникам та інструкторам з фізичної культури закладів дошкільної освіти. Кваліфікаційна категорія, педагогічне звання, що присвоюється (підтверджується) за результатами атестації, визначаються відповідно до Переліку кваліфікаційних категорій і педагогічних звань педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.12.2015 № 1109. Попереднім Положенням № 930 також не передбачалося, за якими посадами присвоюються педагогічні звання. Виключенням була норма про педагогічне звання «вихователь-методист», що присвоювалося музичним керівникам, інструкторам з фізкультури дошкільних навчальних закладів. З цього витікає, що педагогічні звання присвоюються за однойменними посадами, за виключенням звання «вихователь-методист», яке може присвоюватися музичним керівникам та інструкторам з фізичної культури закладів дошкільної освіти. Відповідно до пункту 9 розділу I Положення № 805 кваліфікаційна категорія «спеціаліст першої категорії» присвоюється педагогічному працівникові, який має освітній рівень бакалавр, магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст) (для працівників закладів дошкільної освіти також освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр або ступінь вищої освіти молодший бакалавр (освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст), стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж п'ять років.

		Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії» присвоюється педагогічному працівникові, який має освітній рівень магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст), стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж сім років. Тому, педагогічне звання «старший вихователь», «вихователь-методист» може присвоюватися вихователям, вихователям-методистам закладів дошкільної освіти з освітніми ступенями бакалавра, молодшого бакалавра, фахового молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста), яким за результатами атестації присвоюється «перша кваліфікаційна категорія», а звання «старший учитель» - учителям першої кваліфікаційної категорії з освітнім рівнем бакалавра, магістра. Постановою КМУ від 23.12.2015 № 1109 серед інших передбачено педагогічні звання «Керівник гуртка – методист», «Старший вожатий – методист», «Майстер виробничого навчання I категорії», «Майстер виробничого навчання II категорії». Однак атестація педагогічних працівників за цими однойменними посадами не передбачає присвоєння кваліфікаційних категорій. При цьому підпунктом 1 пункту 3 наказу МОН № 805 встановлено, що педагогічні звання, присвоєні до набрання чинності цим наказом, є дійсними до атестації педагогічних працівників, проведеної згідно з Положенням, затвердженим цим наказом. Пунктом 17 розділу I Положення № 805 встановлено, що не допускається необґрунтована відмова у присвоєнні (підтвердженні) педагогічного звання. До того ж атестаційні комісії, що створені відповідно до вимог Положення № 805, не наділені повноваженнями скасовувати чи позбавляти педагогічних працівників, які посідають посади керівника гуртка, старшого вожатого, майстра виробничого навчання, присвоєних ним однойменних педагогічних звань згідно з попереднім Положенням № 930. Тому ці звання мають як зберігатися за такими педагогічними працівниками на час їх роботи на цих посадах у закладах освіти, так і присвоюватися згідно з постановою КМУ № 1109 незалежно від того, що за цими посадами не передбачено присвоєння кваліфікаційних категорій.
59.	<i>Якщо педагогічний працівник має рівень освіти «бакалавр», великий стаж роботи та за підсумками попередньої атестації має II тарифний розряд та педагогічне звання «старший вчитель» чи «вихователь-методист», повністю відповідає цьому фаховому рівню. Чи можна при черговій атестації задля збереження педагогічних звань не</i>	Пунктом 11 розділу 1 встановлено, що кваліфікаційні категорії та педагогічні звання, як правило, присвоюють послідовно. Тобто словосполучення «як правило» не означає обов’язкову послідовність у присвоєнні кваліфікаційних категорій та педагогічних звань.

	<i>дотримуватись послідовності та атестувати на присвоєння першої кваліфікаційної категорії та підтвердження педагогічного звання?</i>	
60.	<i>Абзац 5 пункту 12 розділу I «якщо в міжатестаційний період педагогічного працівника довантажено годинами з інших предметів (інтегрованих курсів), то присвоєна кваліфікаційна категорія поширюється на все педагогічне навантаження до чергової атестації» суперечить вимогам абзацу 1 зазначеного пункту, в якому передбачено що присвоєна кваліфікаційна категорія поширюється на педагогічне навантаження з кількох предметів при обов'язковій умові підвищення кваліфікації з цих предметів. Чи дійсно є обов'язковим підвищення кваліфікації для оплати, якщо вчителя довантажують іншими предметами?</i>	Пунктом 8 розділу 1 встановлено, що підвищення кваліфікації педагогічних працівників проводиться в міжатестаційний період відповідно до законодавства і є необхідною умовою атестації. Загальний обсяг (загальна тривалість) підвищення кваліфікації визначається сумарно за останні 5 років перед атестацією та незалежно від суб'єкта підвищення кваліфікації, виду, форми чи напрямку, за якими педагогічний працівник пройшов підвищення кваліфікації. Абзацом першим пункту 12 розділу I передбачено, що педагогічні працівники, які мають педагогічне навантаження з кількох предметів, атестуються з того предмета, який викладають за спеціальністю. У цьому випадку присвоєна кваліфікаційна категорія поширюється на все педагогічне навантаження. Необхідною умовою при цьому є підвищення кваліфікації з навчальних предметів (інтегрованих курсів), що обов'язкові для вивчення відповідно до річного навчального плану закладу освіти. Згідно з абзацом п'ятим пункту 12 розділу I передбачено, якщо в міжатестаційний період педагогічного працівника довантажено годинами з інших предметів (інтегрованих курсів), то присвоєна кваліфікаційна категорія поширюється на все педагогічне навантаження до чергової атестації. Згідно з пунктом 7 пункту 12 розділу I міжатестаційний період (проміжок часу між проходженням педагогічним працівником попередньої та наступної атестації) не може бути меншим ніж три роки, крім випадків проведення позачергової атестації за ініціативи педагогічного працівника. Час перебування педагогічного працівника в соціальних відпустках, навчання у закладах вищої освіти, а також період, на який переноситься атестація, до міжатестаційного періоду не включаються.
61.	<i>Атестація педагогічних працівників здійснюється на відповідність займаний посаді, на яку вони були прийняті на роботу для викладання предмету за спеціальністю. Пункт 12 розділу I передбачає атестацію з того предмета, який викладають за спеціальністю. Проте, пункт 11</i>	Пунктом 12 розділу I встановлено, що педагогічні працівники, які мають педагогічне навантаження з кількох предметів, атестуються з того предмета, який викладають за спеціальністю. У цьому випадку присвоєна кваліфікаційна категорія поширюється на все педагогічне навантаження. Необхідною умовою при цьому є підвищення кваліфікації з навчальних предметів (інтегрованих курсів), що обов'язкові для вивчення відповідно до річного навчального плану закладу освіти. Абзацом другим пункту 11 розділу III передбачено, що у випадку проведення одночасної (в межах однієї процедури) атестації педагогічного працівника з двох і більше навчальних предметів (інтегрованих курсів,

розділу III передбачає одночасну атестацію з двох і більше навчальних предметів та результати атестації з кожного предмету повинні зазначатись в атестаційному листі. Маємо протиріччя між зазначеними пунктами. Форма атестаційного листа не відображає внесення інформації про результати атестації за кожним із таких навчальних предметів (інтегрованих курсів, дисциплін).	дисциплін), які ним викладаються, видається один атестаційний лист, що має містити інформацію про результати атестації за кожним із таких навчальних предметів (інтегрованих курсів, дисциплін). Тобто в пункті 11 йдеться про оформлення атестаційного листа та не міститься вимоги щодо обов'язковості проходження атестації вчителем чи викладачем за кожним предметом, дисципліною, що підтверджується словосполученням «у випадку», яким може бути викладання викладачем ЗПТО чи ЗФПО предметів загальноосвітнього циклу та спеціальних предметів.
62. Відповідно до пункту 12 розділу I педагогічні працівники, які мають педагогічне навантаження з кількох предметів, атестуються з того предмета, який викладають за спеціальністю. У цьому випадку присвоєна кваліфікаційна категорія поширюється на все педагогічне навантаження. Необхідною умовою при цьому є підвищення кваліфікації з навчальних предметів (інтегрованих курсів), що обов'язкові для вивчення відповідно до річного навчального плану закладу освіти. Зазначене не узгоджується з пунктом 11 розділу III, згідно з яким у випадку проведення одночасної (в межах однієї процедури) атестації педагогічного працівника з двох і більше навчальних предметів (інтегрованих курсів, дисциплін), які	В пункті 12 розділу I йдеться про атестацію вчителя, викладача з основного предмета та поширення кваліфікаційної категорії на все педагогічне навантаження, а в пункті 11 розділу III - про відповідну інформацію в атестаційному листі, яку треба відображати в його пунктах 10, 12, 13, в яких не обумовлюється та не обмежується фіксація інформації про навчальні предмети, інтегровані курси, дисципліни тощо, які викладаються, відомості про підвищення кваліфікації, посада, за якою атестується чи займає педагогічний працівник .

	ним викладаються, видається один атестаційний лист, що має містити інформацію про результати атестації за кожним із таких навчальних предметів (інтегрованих курсів, дисциплін).	
63.	<i>Щодо застосування пункту 12 розділу I щодо поширення педагогічного звання педагогічним працівникам, які викладають декілька предметів.</i>	Згідно з пунктом 12 розділу I Положення № 805 педагогічні працівники, які мають педагогічне навантаження з кількох предметів, атестуються з того предмета, який викладають за спеціальністю. У цьому випадку присвоєна кваліфікаційна категорія поширюється на все педагогічне навантаження. Необхідною умовою при цьому є підвищення кваліфікації з навчальних предметів (інтегрованих курсів), що обов'язкові для вивчення відповідно до річного навчального плану закладу освіти. Тобто у пункті 12 Положення № 805 йдеться про поширення саме кваліфікаційної категорії, оскільки педагогічний працівник, який викладає предмет, атестується як вчитель або викладач з конкретного предмета або інтегрованого курсу, а викладання ним іншого предмета або курсу вимагає обов'язкового підвищення кваліфікації з цих інших предметів. Оскільки педагогічне звання присвоюється за посадою викладача чи вчителя, незалежно від предмета, який він викладає, підвищення за звання має розповсюджуватися на все педагогічне навантаження з усіх предметів. Пунктом 24 Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти, затвердженої наказом МОН від 15.04.1993 № 102, передбачено, що педагогічним працівникам за педагогічні звання підвищуються посадові оклади і ставки заробітної плати. Розміри підвищень педагогічним працівникам за педагогічні звання встановлені постановою КМУ від 28.12.2021 № 1391.
64.	<i>Щодо застосування пункту 12 розділу I стосовно термінів атестації керівних працівників, які мають педагогічне навантаження. Атестаційна комісія якого рівня має повноваження атестувати заступників керівників?</i>	Абзацом шостим пункту 12 розділу I Положення № 805 встановлено, що керівник закладу освіти, відокремленого структурного підрозділу, заступник керівника закладу освіти, відокремленого структурного підрозділу, які працюють на посаді педагогічного працівника, що передбачає здійснення педагогічної діяльності та наявність педагогічного навантаження, атестується за цією посадою у порядку, визначеному цим Положенням. Відповідно до пункту 8 розділу II Положення № 805 атестаційна комісія II рівня розглядає документи, подані педагогічними працівниками закладів освіти, зокрема керівниками підпорядкованих закладів освіти, відокремлених структурних підрозділів, встановлює їх відповідність вимогам законодавства та вживає заходів щодо перевірки їх достовірності (за потреби). Атестаційна комісія II рівня приймає рішення про:

		відповідність (невідповідність) керівників підпорядкованих закладів освіти, відокремлених структурних підрозділів займаним посадам; присвоєння (підтвердження) кваліфікаційних категорій і педагогічних звань або про відмову в такому присвоєнні (підтвердженні) керівникам підпорядкованих закладів освіти, відокремлених структурних підрозділів, які викладають навчальні предмети (інтегровані курси). Тобто атестація керівників закладів загальної середньої освіти, які мають навчальне навантаження з певних предметів навчального плану як вчителів, здійснюється одночасно за цими обома посадами комісіями II рівня. Заступники керівників атестуються відповідними атестаційними комісіями, створеними у закладах та установах освіти чи органах управління освітою залежно від кількості педагогічних працівників у закладі, установі.
65.	<i>Працівників без педагогічної освіти щороку приймали до закладів освіти на роботу терміном на 1 рік за угодою. Чи можна тепер таких працівників не звільняти щороку та атестувати протягом другого року роботи?</i>	Частиною 5 статті 58 Закону України «Про освіту» передбачено, що особи, які здобули вищу, фахову передвищу чи професійну (професійно-технічну) освіту за іншою спеціальністю та яким не було присвоєно професійну кваліфікацію педагогічного працівника, можуть бути призначені на посаду педагогічного працівника строком на один рік. Особи можуть продовжити працювати на відповідних посадах педагогічних працівників системи дошкільної, позашкільної, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої та післядипломної освіти після їх успішної атестації у порядку, визначеному законодавством. Особам, які забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти, професійна кваліфікація педагогічного працівника може бути присвоєна закладом вищої чи післядипломної освіти або відповідним кваліфікаційним центром після одного року роботи на посадах педагогічних працівників, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти, за умови успішного складення кваліфікаційного іспиту відповідно до кваліфікаційних вимог до педагогічного працівника чи відповідного професійного стандарту (за наявності). Пунктом 4 розділу I Положення № 805 встановлено, що атестація проводиться не раніше ніж через рік після призначення педагогічного працівника на посаду. Пунктом 15 розділу I Положення № 805 передбачено, що особи, призначені на посади педагогічних працівників відповідно до частини п'ятої статті 58 Закону України «Про освіту» для продовження роботи на цих посадах атестуються упродовж другого року роботи, але не раніше ніж через один рік після призначення на посаду. Тож йдеться про роботу педагогічного працівника впродовж другого року роботи, що не вимагає звільнення після року роботи.
66.	<i>Щодо застосування пункту 12 Розділу I стосовно встановлення тарифного розряду.</i>	Абзацом сьомим пункту 1 розділу I Положення № 805 передбачено, що керівникам закладів освіти, відокремлених структурних підрозділів, їхнім заступникам та іншим педагогічним працівникам, посади яких не передбачають присвоєння кваліфікаційних категорій, за результатами атестації встановлюється їх відповідність або невідповідність займаній посаді та встановлюється (підтверджується) тарифний розряд.

		Пунктом 3 розділу I Положення № 805 передбачено, що педагогічним працівникам, посади яких не передбачають присвоєння кваліфікаційних категорій, за результатами атестації визначається відповідність (невідповідність) займаній посаді та у порядку, визначеному законодавством, встановлюється (підтверджується) тарифний розряд. Згідно з постановою КМУ від 14.06.2000 № 963 до педагогічних працівників відносяться керівники та їх заступники. Розміри посадових окладів керівників закладів освіти визначаються відповідно до вимог наказу МОН від 26.09.2005 № 557 з урахуванням норм Інструкції № 102 та постанови КМУ № 1391. Посадові оклади заступників керівників закладів освіти визначаються відповідно до пункту 3 наказу МОН № 557.
67.	<i>Працівник працює у ЗЗСО на посаді вчителя історії і географії з тижневим навантаженням 18 годин. За результатами попередньої атестації присвоєна кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії» та педагогічне звання «учитель-методист». З вересня 2023 року його призначено за сумісництвом соціальним педагогом на 0,5 ставки.</i> <i>За якою кваліфікаційною категорією оплачувати працю за посадою соціального педагога?</i> <i>Вчителя переведено на посаду соціального педагога на 0,5 ставки та довантажено викладацькою роботою за посадою вчителя історії та географії в обсязі 18 годин на тиждень.</i> <i>Чи можна в такому випадку застосувати п. 14 Розділу I</i>	Пунктом 14 Розділу I передбачено, що за педагогічними працівниками, які переходять на інші педагогічні посади у цьому закладі освіти зберігаються присвоєні за результатами останньої атестації кваліфікаційні категорії та педагогічні звання. Атестація таких працівників здійснюється не пізніше ніж через два роки після прийняття їх на роботу. Зазначена норма за аналогією може застосовуватися у випадках, коли з учителем укладається трудовий договір про роботу за сумісництвом на іншій педагогічній посаді в тому самому закладі, як це здійснювалося за аналогічними нормами попереднього Положення про атестацію. Відповідно до пункту 24 Інструкції № 102 підвищення ставок заробітної плати за звання, присвоєні за наслідками атестації, здійснюється лише за період роботи на посадах, на яких вони були присвоєні. У випадках переходу працівника з одного закладу до іншого на однакові посади або на посади, які відповідають профілю предмету, дисципліни, що викладається, оплата за звання зберігається до чергової атестації.

	<i>Положення, оскільки не йдеться про перехід на іншу посаду?</i>	
68.	<i>Відповідно до пункту 1 розділу II атестаційні комісії I рівня створюються в закладах освіти, відокремлених структурних підрозділах, у яких працює більше 15 педагогічних працівників. Відповідно до пункту 8 розділу II атестаційна комісія II рівня атестує педагогічних працівників закладів освіти, у яких працює менше 15 педагогічних працівників. У результаті у закладах освіти, де налічується рівно 15 педагогічних працівників, вони позбавлені можливості атестуватись.</i>	У випадку наявності у закладі чи установі освіти 15 педагогічних працівників доцільно скористатися нормою абзацу шостого пункту 1 розділу II Положення № 805, яким встановлено: «У разі відсутності таких атестаційних комісій, тобто I рівня чи II рівня, їхні функції, визначені цим Положенням, виконують атестаційні комісії II-III рівнів органів управління у сфері освіти за місцезнаходженням суб'єктів освітньої діяльності.». Тобто у закладі, установі освіти, в якій налічується 15 педагогічних працівників, їх атестація здійснюється атестаційними комісіями II рівня.
69.	<i>У комісіях якого рівня атестуються педагогічні працівники центрів професійного розвитку педагогічних працівників, методичних науково-методичних установ, інклюзивно-ресурсних центрів, центру, логопедичних пунктів, філій закладів загальної середньої освіти?</i>	Відповідно до пункту 1 розділу II Положення № 805 атестаційні комісії I рівня створюються в закладах освіти, відокремлених структурних підрозділах, у яких працює більше 15 педагогічних працівників. Атестаційні комісії II рівня створюються в органах управління у сфері освіти сільських, селищних, міських рад, закладах професійної (професійно-технічної) освіти, фахової передвищої та вищої освіти, які мають відокремлені структурні підрозділи (стосується закладів ВО). Атестаційні комісії III рівня створюються в Міністерстві освіти і науки, молоді та спорту Автономної Республіки Крим, органах управління у сфері освіти обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій. Пунктом 2 наказу МОН № 805 встановлено, що це Положення поширюється на педагогічних працівників, які здійснюють педагогічну діяльність та посади яких віднесено до педагогічних, згідно з Переліком посад педагогічних та науково-педагогічних працівників, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 14 червня 2000 року № 963. У Переліку посад педагогічних працівників № 963 зазначено посади керівників, їх заступників закладів освіти та установ освіти, зокрема консультантів, психологів центрів професійного розвитку педагогічних працівників, навчально-методичних, методичних, науково-методичних установ, інклюзивно-ресурсних центрів, логопедичних пунктів тощо.

		Згідно з пунктом 2 розділу I Типового положення про філію закладу освіти, затвердженого наказом МОН від 06.12.2017 № 1568, філія закладу освіти - територіально відокремлений структурний підрозділ закладу освіти, що не має статусу юридичної особи і діє на підставі положення, затвердженого засновником відповідного закладу освіти на основі цього Типового положення. Тому рівень атестаційної комісії, де проходить атестація педагогічних працівників, залежить від їх чисельності у закладі чи установі освіти, відокремлених структурних підрозділах, а саме 15 і менше чи більше 15 осіб, а також рівня органу управління у сфері освіти. Керівники закладів та установ освіти проходять атестацію у комісіях II чи III рівня залежно від підпорядкованості цих закладів чи установ.
70.	<i>Щодо видання наказу про атестацію</i>	Згідно з пунктом 2 розділу II Положення № 805 наказом керівника закладу освіти, відокремленого структурного підрозділу, органу управління у сфері освіти, створюються атестаційні комісії, у якому визначається персональний склад атестаційної комісії, призначаються голова та секретар атестаційної комісії. Враховуючи терміни атестаційного процесу, зазначені у Положенні № 805, у розпорядчому документі закладу чи органу управління у сфері освіти доцільно зазначити терміни повноважень атестаційної комісії та організації процедури атестації впродовж відповідного навчального року.
71.	<i>Відповідно до пункту 3 розділу II головою комісії I рівня є керівник (заступник керівника) закладу освіти. Відповідно до пункту 2 розділу II до роботи комісії не може бути залучена особа, яка відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» є близькою особою педагогічного працівника, який атестується, або особою, яка може мати конфлікт інтересів. Застосування цих двох норм унеможливорює створення легітимної атестаційної комісії у невеликих закладах освіти, де нема заступників, а директор не має права бути головою комісії, якщо атестується педагогічний</i>	Абзацом третім пункту 3 розділу II Положення № 805 передбачено, що у випадку відсутності голови атестаційної комісії атестаційна комісія має обрати головуючим іншого члена атестаційної комісії, крім її секретаря. Абзацом третім пункту 2 розділу II Положення № 805 встановлено, що представники профспілкових організацій за згодою залучаються до роботи головою атестаційної комісії відповідно до рішення уповноваженого профспілкового органу (за наявності у закладі освіти) або на територіальному рівні декількох профспілкових організацій - за рішенням спільного представницького органу профспілок. Тому на час атестації родичів головою комісії може бути будь-який із членів комісії, включно й представник профспілкової організації.

	<i>працівник, що є його родичем. Положення не передбачає, щоб головою комісії міг бути інший працівник.</i>	
72.	<i>Щодо застосування пункту 3 розділу II про головування керівника на засіданні атестаційної комісії у разі проходження ними атестації.</i>	Порядок створення атестаційних комісій вписано у пункті 1 розділу II Положення № 805. Зокрема атестаційні комісії I рівня створюються в закладах освіти, у яких працює більше 15 педагогічних працівників. Атестаційні комісії II рівня створюються в органах управління у сфері освіти місцевих рад, закладах професійної (професійно-технічної) освіти, фахової передвищої та вищої освіти, які мають відокремлені структурні підрозділи. Розмежування повноважень атестаційних комісій різних рівнів виписано у пунктах 7, 8 та 9 розділу II Положення № 805. До повноважень атестаційної комісії I рівня, які створюються у закладах освіти, не віднесено проведення атестації керівників закладів освіти, зокрема тих, які мають навчальне навантаження з відповідних предметів. Заступники керівників закладів загальної середньої освіти атестуються атестаційними комісіями I рівня, якщо в закладі налічується 15 і більше педагогічних працівників та комісією II рівня – якщо таких працівників менше 15 осіб. Згідно з пунктом 3 розділу II Положення № 805 головою атестаційної комісії I рівня є керівник (заступник керівника) закладу освіти, структурного підрозділу. Абзацом третім пункту 3 розділу II Положення № 805 встановлено, що у випадку відсутності голови атестаційної комісії атестаційна комісія має обрати головуючим іншого члена атестаційної комісії, крім її секретаря. Тобто у закладі дошкільної освіти та іншому закладі, де немає заступника керівника, головуючим може бути будь-який з членів комісії, зокрема й голова профспілкового комітету чи інший представник профспілкової організації. Абзацом четвертим пункту 3 розділу II Положення № 805 встановлено, що керівник (заступник керівника) закладу освіти, відокремленого структурного підрозділу, органу управління у сфері освіти не можуть головувати на засіданні атестаційної комісії у разі проходження ними атестації відповідно до цього Положення. Оскільки керівник закладу освіти, де створена комісія I рівня, не атестується цією комісією, то його не стосується умова, передбачена абзацом четвертим пункту 3 розділу II стосовно заборони головування під час засідання комісії цього рівня. Така умова може стосуватися заступника керівника закладу освіти, у разі призначення його головою атестаційної комісії I рівня.

		Згідно з абзацом першим пункту 8 розділу 2 Положення № 805 до повноважень атестаційної комісії II рівня віднесено зокрема розгляд документів, поданих керівниками підпорядкованих закладів освіти, відокремлених структурних підрозділів. Згідно з абзацом другим пункту 8 розділу 2 Положення № 805 атестаційна комісія II рівня приймає рішення про: відповідність (невідповідність) керівників підпорядкованих закладів освіти, відокремлених структурних підрозділів займаним посадам; присвоєння (підтвердження) кваліфікаційних категорій і педагогічних звань або про відмову в такому присвоєнні (підтвердженні) керівникам підпорядкованих закладів освіти, відокремлених структурних підрозділів, які викладають навчальні предмети (інтегровані курси). Керівники закладів дошкільної, позашкільної, загальної середньої освіти апіорі не можуть бути головами атестаційних комісій II рівня. Згідно з абзацом другим пункту 3 розділу II Положення № 805 головою атестаційної комісії II, III рівня є керівник (заступник керівника) органу управління у сфері освіти, закладу вищої освіти, який має відокремлені структурні підрозділи, заклади професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти. Тому норма абзацу четвертого пункту 3 розділу II Положення № 805 щодо заборони головування керівником (заступником керівника) закладу освіти, відокремленого структурного підрозділу, на засіданні атестаційної комісії у разі проходження ними атестації, не стосується керівників закладів освіти, де створені комісії I рівня.
73.	<i>Щодо статусу керівників та керівних працівників закладів освіти.</i>	Заступники керівників не є керівниками закладів освіти. Статус та повноваження керівників закладів освіти визначено зокрема статтею 38 Закону України «Про повну загальну середню освіту», статтею 31 Закону України «Про дошкільну освіту», статтею 23 Закону України «Про позашкільну освіту» та іншими спеціальними законами системи освіти.
74.	<i>Щодо застосування пунктів 7, 8, 9 розділу II щодо повноважень атестаційних комісій на присвоєння (підтвердження) тарифних розрядів.</i>	Відповідно до абзацу другого пункту 3 розділу I Положення № 805 педагогічним працівникам, посади яких не передбачають присвоєння кваліфікаційних категорій за результатами атестації, визначається відповідність (невідповідність) займаній посаді та у порядку, визначеному законодавством, встановлюється (підтверджується) тарифний розряд. Тому тарифні розряди педагогічним працівникам, які атестуються на відповідність посаді, встановлюються (підтверджуються) комісіями I або II рівня.
75.	<i>Як заявитися педагогічному працівнику на присвоєння більш високої кваліфікаційної категорії</i>	Пунктом 7 розділу II Положення № 805 передбачено, що атестаційна комісія I рівня розглядає документи, подані педагогічними працівниками (крім керівників) закладу освіти Одним з таких документів може бути заява на присвоєння більш високої кваліфікаційної категорії. Пунктом 10 розділу II Положення № 805

	<i>(тарифного розряду), включеному до списків осіб, які підлягають черговій атестації.</i>	передбачено, що у разі відмови у присвоєнні (підтвердженні наявної) кваліфікаційної категорії «спеціаліст першої категорії» чи «спеціаліст вищої категорії» і присвоєнні (підтвердженні) відповідної нижчої кваліфікаційної категорії атестаційною комісією приймається рішення про відмову у присвоєнні та/або підтвердженні раніше присвоєного педагогічного звання. Тобто поняття відмови передбачає наявність певного прохання працівника, що засвідчується заявою. У пункті 1 розділу III Положення № 805 зазначається, що для проведення чергової атестації атестаційні комісії до 10 жовтня поточного року повинні зокрема визначити строк для подання педагогічними працівниками документів.
76.	<i>Відповідно до пункту 1 розділу III у випадку відсутності педагогічного працівника, який підлягає черговій атестації у списку, за його заявою, поданою не пізніше 20 грудня поточного календарного року, атестаційна комісія включає його до списків педагогічних працівників, які підлягають черговій атестації. Чому атестаційна комісія не має повноважень самотійно виправити свою помилку. Крім того, працівник, якого не включили до списку, з різних причин може не схотіти подавати заяву, що унеможливує його чергову атестацію у відповідному році.</i>	Пунктом 1 розділу III Положення № 805 передбачено, що для проведення чергової атестації атестаційні комісії до 10 жовтня поточного року повинні: - скласти і затвердити список педагогічних працівників, які підлягають черговій атестації в наступному календарному році, строки проведення їх атестації та графік проведення засідань атестаційної комісії; - визначити строк та адресу електронної пошти для подання педагогічними працівниками документів (у разі подання в електронній формі). У випадку відсутності педагогічного працівника, який підлягає черговій атестації у списку, за його заявою, поданою не пізніше 20 грудня поточного календарного року, атестаційна комісія включає його до списків педагогічних працівників, які підлягають черговій атестації. Пунктом 2 розділу III передбачено, що для проведення позачергової атестації до 20 грудня до атестаційної комісії подається заява за формою, наведеною в додатку 1 до цього Положення, тобто заява педагогічного працівника. Атестаційна комісія затверджує окремий список педагогічних працівників, які підлягають позачерговій атестації, визначає строки проведення їх атестації, подання ними документів та у разі потреби може внести зміни до графіка своїх засідань. Частиною 2 статті 50 Закону України «Про освіту» передбачено вимогу, що педагогічний працівник проходить чергову атестацію не менше одного разу на п'ять років, крім випадків, передбачених законодавством. В цьому полягає як право, так і обов'язок, а також зацікавленість в першу чергу безпосередньо педагогічного працівника. Тому норма про збільшення терміну для подачі заяви до 20 грудня замість її подання до 10 жовтня, не звужує право педагогічного працівника, а навпаки розширює можливості його реалізувати, виходячи з певних об'єктивних чи суб'єктивних причин.
77.	<i>Відповідно до пункту 4 розділу III протягом п'яти робочих днів з дня оприлюднення інформації</i>	Абзацом першим пункту 4 розділу III Положення № 805 передбачено, що інформація, визначена пунктами 1, 2 цього розділу, оприлюднюється на вебсайті закладу освіти, відокремленого структурного підрозділу,

	педагогічний працівник, який атестується, може подати до атестаційної комісії документи, що, на його думку, свідчать про педагогічну майстерність та/або професійні досягнення. Із зазначеного випливає, що документи, подані пізніше, або документи, що з'явилися пізніше, не повинні прийматись і враховуватись атестаційною комісією. У результаті атестація перетворюється на оцінювання документів, а не реального рівня працівника.	органу управління у сфері освіти не пізніше п'яти робочих днів з дня прийняття рішення відповідною атестаційною комісією. Абзацом другим пункту 4 розділу III Положення № 805 передбачено, що протягом п'яти робочих днів з дня оприлюднення інформації (щодо процедури атестації) педагогічний працівник, який атестується, може подати до атестаційної комісії документи, що, на його думку, свідчать про педагогічну майстерність та/або професійні досягнення. У пункті 2 цього розділу йдеться про дату подання документів в окремих випадках до 20 грудня а також визначення атестаційною комісією строків подання ними документів. Тобто п'ятиденний термін для можливості подання працівником до атестаційної комісії документів, що, на його думку, свідчать про педагогічну майстерність та/або професійні досягнення, може тривати й після 20 грудня.
78.	Відповідно до пункту 5 розділу III документи подаються працівником у форматі РВЕ. Однак, що це за формат, знайти не вдалось.	Пунктом 5 розділу III Положення № 805 передбачено, що педагогічний працівник, який атестується, може подати до відповідної атестаційної комісії документи в паперовій або електронній формі. Електронний варіант документів (формат РВЕ, кожен документ в окремому файлі) надсилається на адресу електронної пошти для подання педагогічними працівниками документів в електронній формі з підтвердженням про отримання. Тобто електронний варіант подання документів - це технічне питання, яке вирішується атестаційною комісією. Можливе також подання документів у паперовій формі.
79.	Щодо застосування пункту 7 розділу III щодо обставин, які перешкоджають проходженню атестації.	Пунктом 14 розділу I Положення № 805 передбачено, що за педагогічними працівниками, які переходять на роботу з одного закладу освіти до іншого, а також на інші педагогічні посади у цьому закладі освіти або які перервали роботу на педагогічній посаді (незалежно від тривалості перерви у роботі), зберігаються присвоєні за результатами останньої атестації кваліфікаційні категорії та педагогічні звання. Атестація таких працівників здійснюється не пізніше ніж через два роки після прийняття їх на роботу. До проведення чергової атестації педагогічного працівника за ним зберігаються присвоєні кваліфікаційна категорія (педагогічне звання). Згідно з пунктом 3 Розділу III Положення № 805 за наявності обставин, що унеможливають діяльність атестаційної комісії, що створюються щорічно не пізніше 20 вересня, або педагогічних працівників, які атестуються, та перешкоджають проведенню атестації, перебіг строків проведення атестації, встановлених цим Положенням, припиняється і відновлюється після усунення обставин, що стали перешкодою для проведення атестації.

		Питання, які виникають у процесі атестації педагогічних працівників та які не унормовано Положенням № 805, доцільно врегульовувати шляхом колективно-договірного врегулювання через колективні переговори та договори.
80.	<i>Щодо атестації у 2023-2024 році вихователя ЗДО, який перебуває у відпустці без збереження ЗП та знаходиться за кордоном 1 рік. Які дії керівника в такому випадку?</i>	Можна скористатися нормою пункту 3 розділу III Положення № 805 згідно з якою за наявності обставин, що унеможливають діяльність педагогічних працівників, які атестуються, та перешкоджають проведенню атестації, перебіг строків проведення атестації, встановлених цим Положенням, припиняється і відновлюється після усунення обставин, що стали перешкодою для проведення атестації. Пунктом 7 розділу III Положення № 805 також передбачено, що у разі настання інших обставин, що не залежать від його волі та перешкоджають проходженню ним атестації, проведення атестації має бути перенесено за рішенням відповідної атестаційної комісії до припинення таких обставин, але не більше ніж на один рік. У такому випадку за педагогічним працівником зберігається раніше присвоєна кваліфікаційна категорія (педагогічне звання) до проходження ним атестації у порядку, визначеному цим Положенням. Пунктом 5 розділу III Положення № 805 передбачено, що педагогічний працівник, який атестується, може подати до відповідної атестаційної комісії документи в паперовій або електронній формі. Пунктом 8 розділу III Положення № 805 передбачено, що атестаційна комісія може запросити педагогічного працівника на своє засідання у разі виникнення до нього питань, зокрема пов'язаних з поданими ним документами. Пунктом 9 розділу III Положення № 805 передбачено, що педагогічний працівник може бути присутнім на засіданні атестаційної комісії під час розгляду питань, що стосуються його атестації, в тому числі в режимі відеоконференцз'язку. Тобто участь педагогічного працівника під час засідання атестаційної комісії не є обов'язковою. Перенесення терміну атестації можливе за наявності певного прохання працівника, що засвідчується заявою. Відпустка без збереження на тривалий термін дозволена пунктом 3 статті 12 закону «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» від 15.03.2022 № 2136-IX, якою передбачено, що протягом періоду дії воєнного стану роботодавець на прохання працівника може надавати йому відпустку без збереження заробітної плати без обмеження строку, встановленого частиною першою статті 26 Закону України «Про відпустки».
81.	<i>Щодо Положення про атестацію педагогічних працівників закладів спеціалізованої освіти, які забезпечують здобуття фахових компетентностей спеціалізованої освіти.</i>	Згідно з абзацом другим пункту 2 розділу I Положення № 805 не поширюється на педагогічних працівників закладів спеціалізованої освіти, які забезпечують здобуття фахових компетентностей спеціалізованої освіти (крім наукових ліцеїв). Згідно з частиною 5 статті 50 Закону України «Про освіту» № 2145-IX Положення про атестацію педагогічних працівників затверджує центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки.

		Згідно з частиною 6 статті 50 Закону № 2145 положення про атестацію педагогічних працівників, які забезпечують здобуття фахових компетентностей спеціалізованої освіти, затверджуються центральними органами виконавчої влади, що забезпечують формування і реалізують державну політику у відповідній сфері. Згідно з частиною 1 статті 21 Закону № 2145 спеціалізована освіта - це освіта мистецького, спортивного, військового чи наукового спрямувань. Згідно з пунктом 5 Положення про науковий ліцей, затвердженого постановою КМУ від 22.05.2019 № 438, учасники освітнього процесу наукового ліцею користуються правами закладу загальної середньої освіти, які визначені Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту». Тому Положення № 805 поширюється на атестацію педагогічних працівників наукових ліцеїв, як закладів спеціалізованої освіти такого спрямування. Положення про атестацію педагогічних працівників закладів (установ) освіти сфери культури затверджено наказом Мінкультури від 12.07.2018 № 628 «Питання атестації педагогічних працівників закладів (установ) освіти сфери культури». Положення про атестацію педагогічних працівників, які забезпечують здобуття фахових компетентностей спеціалізованої освіти військового спрямування затверджено наказом Міністерств оборони від 31.03.2022 № 95. Порядок проведення атестації тренерів (тренерів-викладачів) затверджено наказом Мінмолодьспорту від 13.01.2014 № 45. За повідомленням фахівців Мінмолодьспорту питання стосовно порядку атестації педагогічних працівників цих закладів спеціалізованої освіти нині знаходиться на завершальному етапі його підготовки. Тому за педагогічними працівниками, які забезпечують здобуття фахових компетентностей спеціалізованої освіти, мають зберігатися всі кваліфікаційні категорії, які їм було присвоєно раніше. Педагогічні працівники, які забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти мають атестуватися відповідно до Положення № 805.
82.	<i>Стосовно розбіжностей у датах запровадження в дію рішення атестаційної комісії (не пізніше трьох робочих днів з дня отриманім документів, зазначених у пункті 12 цього розділу) та пункту 5 Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти, затвердженої наказом МОН України від 15.04.1993 № 102.</i>	Пунктом 12 розділу III Положення № 805 встановлено, що рішення атестаційної комісії I рівня про результати атестації доводиться до відома педагогічного працівника шляхом видання йому атестаційного листа (надсилання на електронну адресу в сканованому вигляді) у порядку та строки, визначені у пункті 11 цього розділу. Рішення атестаційної комісії II, III рівня про результати атестації не пізніше ніж через сім робочих днів з дати його прийняття доводиться до відома керівника відповідного закладу освіти, відокремленого структурного підрозділу за місцем роботи педагогічного працівника шляхом подання (надсилання) витягу з протоколу її засідання та атестаційного листа на електронну адресу закладу освіти, відокремленого структурного підрозділу у сканованому вигляді, а у разі її відсутності - поштовим відправленням із повідомленням про вручення.

ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОРАДНИК

		Відповідно до абзацу третього пункту 11 розділу III Положення № 805 перший примірник атестаційного листа упродовж трьох робочих днів з дати прийняття відповідного рішення атестаційної комісії видається педагогічному працівнику під підпис та/або надсилається у сканованому вигляді на його електронну адресу (з підтвердження отримання), другий - додається до його особової справи. Відповідно до пункту 14 розділу III Положення № 805 рішення атестаційної комісії є підставою для видання (не пізніше трьох робочих днів з дня отриманім документів, зазначених у пункті 12 цього розділу) відповідного наказу керівником закладу освіти, відокремленого структурного підрозділу. Такі норми прийнято, з урахуванням можливої ситуації з оскарженням рішень атестаційних комісій. Але словосполучення «не пізніше трьох днів» означає, що наказ може бути прийнято як в перший, так і останній день відповідного терміну.
83.		
84.		
85.		
86.		
87.		
88.		
89.		
90.		
91.		
92.		
93.		
94.		
95.		
96.		
97.		
98.		
99.		
100.		